Контрольный экземпляр

Масса а мехкий пролетареш, вlашагlкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА,
НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» ОРГАН ЧЕЧЕНО-ИНГУШСКОГО ОБКОМА КПСС, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ЧЕЧЕНО-ИНГУШСКОЙ АССР

Газет арадувл 1923 шера денз • ЕРА, 18 январь, 1979 шу. • № 8 (6004). • Мах 2 кепиг.

ХОРЖАМИЙ УЧАСТОК

Чаккхьнцнай хоржамий кампане лоархIамеча этапех цаI — хоржамий участкаш вIашагIйохкаро участкови хоржамий комиссеш белгалъяри.

СССР Лакхехьарча Советехоржамаш дарах долча Законо ма-аххара (Закона 16, 17, 18 статьяш) ахкаж тоссилга чакхдаккхарин кхадж тессараш дархIарах хоржамий округашта чуйоагIача районий городий, городашкарча, районий территореш ерь СССР Лакхехьарча Совета Союза Советен Къамий Советин хоржамаш дара юкъара йолча хоржамий участкашта.

Хьалха уж вIашагIъехкар, цкъа-дале, бахача ньаха дукхалго, е кIезигалга хьежжа, хIьата шоалагIа-дале, харжархой дукха е кIезига хилара тарра. Хоржамех долча кердача ЗаконагIа уж вIашагIъехк харжархой дукха е кIезигагIа хиларга хьежжа. Нах бахача моттигашка хоржамий участкаш вIашагIъехк 100-кел кIезигагIа е 3000 дукхагIа уж боацача. Хоржамех долча кердача Законо оттаю воиски довкъошка, ловмая районашкарча йоккха йоацача нах бахача моттигашка, хоржамаш долча дийнахьа никъ беш долча кемаш тIа, йоккхача машинаькъа станцешка, санаторешка, н. кх. дI.. хоржамий участкаш вIашагIйохкара порядоки нормаши.

СССР Лакхехьарча Советехоржамаш деш хоржамий участкаш вIашагIйохкарах Законо оттаь порядок тIаерзахь а советски хоржамий лоархIамегIа йола принцип — массане а юкъара хоржамий бокъо ма-могга Iалашъяра. Хоржамий участкаш вIашагIйохк цу территоре тIа баха беррига харжархой чулоацаргболаш. Хоржамий участкаш вIашагIъехк хилъа депутатий районни, городской (районни доал дола городаш коацача), городашкарча районии Советий исполнительни комитеташа. Уж вIашагIйохкарах йола Советий исполкомий решенеш бахача наха дIайовзийт моттигерча кепайоазон тIа е къахьсттача плакаташ тIа. Цу решенеш тIа белгалду хоржамий участкай бокъоша дола доазонаш, цунна чуйоагIа нах баха моттигаш, хIьата городашнеи, йоккхача юрташкеи, болхлой поселкашкен — кварталаш, улицаш, хиланза дарздеца цIенош.

Хоржамий участкай номераш окружной хоржамий комиссеша увттаю. Хоржамий участкаш Союза Советен Къамий Советен хоржамаш дара юкъара хиларци цирех хIаранена ши номер лу, хIьата автономни республика хьалашка — кхоъ. Цу тайппара, вай республике хIара хоржамий участка кхо номер хургья: Союз Советс хоржамаш дара РСФСР-гара, Къамий Советс Нохч-ГIалгIай АССР-гара хоржамаш дара. ХIьата из, духхьал форменна деш а доацаш, кхоачандана дарздоацар да. Кхажамаш лаьрхIа ньнначул тIехьагIа хоржамий комиссе сихен гIалат доацаши окружной йоагI-йоагIача хоржамий комиссешка кхачамаш товсара итогаш дIалхийта торо хургьяц малагIча округо малагIча участкана гIулакх ду хайча мара.

Хоржамий участка центр хьалархар бокккха лоархIам болаш да. Из Iойнлла еза паргIата йолча помещене, хоржамий комиссена болх бе а кхажамаш товсилга вIаштIехьдаккха а вьттув хургболаш. ХIара хоржамий участок хадданза бувзам лоаттабеш хила еза йоагI-йоагIача окружной хоржамий комиссешцен горрайисполкомашцен.

Цул совгIа, хоржамий участкаш йолча территоре тIа вIаштIехьбоаккх бахача наха юкъе беш бола агитационни болх а. Цунна лаьрхIа хоржамий участке хьаела агитпункташ. Цо хоржамий участках ю бахача наха юкъе беча политически балха центр. Агитпунктера беррига болх вIаштIехьбоаккх агитпункта заведующев цу агитпунктана тIачIоагIбьча агитатораш.

ДIадахача 4,5 шера бейбаб республике баха нах, дегIаухош я Аргун, Назрань, Гудермес сана йола промышленни районаш. Из бахьан долаш дукхагIа хиннай хоржамий участкаш. ХIанз уж 545 я, 1974 шера хинначул 39 участок дукхагIа.

СССР Лакхехьарча Советехоржамаш дара долча Закона хьежжа хIара хоржамий участке вIашагIйолл Союза Советен Къамий Советен хоржамаш дара йола цуи председатели, председатела заместитель, секретарь, 4—16 комиссе члени вола хоржамий комисси. ХIьата 100-кел кIезигагIа харжархо волча хоржамий участке — председатели, секретарь, 1—3 члени вола комисси.

Хоржамех долча Законо ма-аххара, участкови хоржамий комиссешка бахийта викалаш оттабу районни, городской, городашкарча районни общественни организацей органаIца, цар юкъьарча организацешка, хIьата иштта къахьегача коллективашен воински довкъошка гIулакх дечар собранешкен.

Участкови хоржамий комиссеш хоржамаш де ха оттаь тхъа итт ди далалехьа чIоагIъю халкъа депутатий районни, городской е городе районни Совета исполнительни комитето. Вай республике ерригача хоржамий комиссешка хержав 7 эзар гиргга болхло, колхозхо, интеллигент. 200 гаргга комиссена керте латта болхлои колхозхои.

Участкови хоржамий комиссена тIадехка декхараш динагIа кхоачашдара лаьрхIа хоржамех долча Законо оттадаьд хоржамий комиссе председатель е заместитель, е секретарь производственни кхычен гIулакхех 30 календарни дейна массаза болх бечара, юкъера алапи а доагIаш, мукъавоалийтна гг

Хоржамех долча Законо участкови хоржамий комиссешта тIадохк хоржамашка кийчо ярнен уж чакхдахарцен дувзаденна лоархIаме декхараш. Цо харжархошта дIайовзийт харжархой спискаш, спискаш тIара пийса доацачох царгара заявленеш хьа а нийю халкъа депутатий Совета исполкомага хьажа уж дIачу а тел, бахача нахага хоам бу хоржамий комиссе мичахьа я а малагIча хана болх бу а хойташ, хоржамий участке тесса кхажамаш лоархI, СССР Лакхехьарча Советехоржамаш дарах долча Законо ма-аххара кхыдола гIулакхаш ду.

Хоржамаш толаме чакхдоахалга дукхагIча дакъе участкови хоржамий комиссеша шоай болх нийса делабарах тийша долга дага а нховбаш. СССР Лакхехьарча Советехоржамаш дара йолча Центральни хоржамий комиссе царга дахьийтад СССР Лакхехьарча Советехоржамаш дара кийчо ечеи уж чакхдоахачеи хана участкови хоржамий комиссей болх вIаштIехьбаккхара де могадеш дола гIулакхаш тIадоли письмо. Цу тIа белгалду, масала, участкови хоржамий комисси чIоагIъьчул тIехьагIа помещене дежурнеш болаш комиссе членаш хила безнлга.

Участкови хоржамий комиссена тIадиллад хоржамаш хилалехьа 20 ди хьалха, вешта аьлча, 1979 шера 11 феврале харжархой спискаш массанена а дIайовзийтара хьалъохкилга. Уж спискаш харжархошта дIайовзийт йоагI-йоагIача халкъа депутатий Совета исполкома е участкови хоржамий комиссе помещене чу.

Хоржамаш хилалехьа 10 денал гIехьа доацаш участкови хоржамий комиссе декхарийла я харжархошка хоржамаш хургдола хан уж мичахьа хургьеи дIахайта. Из хоам бу моттигерча кепайоазон тIа, радиовещане гIолла, объявленеш, плакаташ хьалтохарца, кхыча тайпара. Участкови хоржамий комиссе йоккхо е еза кхайлагIа кхадж тасса кабинаш дIаоттаяра, бюллетенаш дIатергйола моттиг белгалъе, кхажамаш тоссача дийнахьа комиссе членаша де дезараш хьадда белгалдиха деза.

Хоржамашта кийчо ярен уж чакхдахарен дешаш къоастадара участкови хоржамий комиссе председатела хьагулью комиссе заседани. Шоай полномочей доаюнела чухьа участкови хоржамий комиссеша аь решенеш кхоачашъянза ярьац ерриги паччахьалкхени общественни органаш, предприятеш, учрежденеш, организацеш.

Шийна тIадехка гIулакхаш участкови хоржамий комиссе толаме чакхдахар дукхагIча дакъе тийша да цуи болх вIаштIехьбаккхарех. Шоай болх дIаболабе беза цар план оттаярца. Цу тIа белгалду хоржамашка кийчлуш а уж чакхдоахача дийнахьа з де дезараш, уж де деза ханаш а цунна бехктокхаме бола комиссе членаш а.

Участкови хоржамий комиссе болх чоалхапеи тайптайпаре ба. Халкъа депутатий районни городской Советий исполнительни комитеташа окружной хоржамий комиссеица цхьана участкови хоржамий комиссешта эшаш дола новкъостал де деза, царна лаьрхIа 3—4 кIезигагIа йоацаш практически семинараш е еза цар балха деррига дешаш дувцаш, хьанпахьа инструктажи консультацеш е еза. Шоашта тIадехка декхараш цар толаме кхоачашдара хиланза даргдоаца хьал да из.

Н. ПРАВЕНЬКИЙ,
НГI АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь.

Пятилетка — ханал хьалха

1979 шера Шалински районерча «Шалинский» совхоза коллективо тIаийца социалистически декхараш.

КПСС XXV съезда решенеш кхоачашъеш «Шалинский» совхоза къахьегамхоша шерра социалистически яхь йоаржай иттлагIча пятилетка задание ханал хьалха кхоачашъяра тIехьа. ДIадаьннача шера юрта бол хайна продукташ яхаран пачхьалкхенга йохкаран тIайийца хиина деррига декхараш толаме кхоачашдаьд. ДIадахача кхаь шера планал совгIа дааккхад 565 тонн дулх, 6470 тонн ялат, 25800 тонн шекара свеклаш. ТIайийца хиннача социалистически декхарел дукха а дукхагIа да уж.

ДIадаьннача шера карагIдаьннараш а лоархIаш, пятилетка дилагIча шера де лерхIараш къоастадеча хана кхашнен фермашкен къахьегача «Шалинский» совхоза къахьстамхоша хьалладай Краснодарски краерча Усть-Лабински района «Кубань» яхача колхоза колхозхой инициатива. КПСС ЦК ноябрьски (1978 ш.) Пленумий решенеша деган уразттадьча цар шоашта тIаийцад укх 1979 шера керда социалистически декхараш.

Лаьттанцарча бахха культура лакхъяра чотах, къахьегам динагIа вIаштIехьбаккхара, хьалха латта опыт производствана юкъейоалера чотах лаьттанцара йоаха продукташ планагIа лерхIачул 59,3 процент дукхагIа аха, царга дIадода рузкъа 4,5 процент лохде лерхI оаха.

Ялат ма-хулла дукхагIа доакхилга нерттердарех цхьа декхар долга дага а лоаттадеш, совхоза кхаш леладераша дош деннад, 2200 гектарах хIаране тIаре 34 центнер ялат диниха, планагIа 24,1 центнер лерхIача; цу дакъе гурахьа дIадийна ялат — 28 центнери хьажкIаш 50 центнери (600 гектарах хIаране тIара) чуяца. хIьата планал совгIа 2180 тонн ялат дакхка.

Доккхий декхараш оттадаьд шоашта хьалхашка болхама свеклаш лелаераша: 400 гектарах хIаране тIа 500 центнер мерза овлаш хьалкхеде, планагIа 200 центнер йоагIача. Цо торо хулийтаргья паччахьалкхенга 18 эзар тонн свеклаш йоkха — планал 12 эзар тонн дукхагIа.

Ялат даккхара йола пхе шера план совхозо диъ шера кхоачашъергья, паччахьалкхенга дулх доккхара план — 4,5 шера. хIьата свеклаш дIалулга хIанзлехьа а цхьайттлагIча пятилетка чоъах дIахьош да.

Уж бехктокхаме декхараш кхоачашдара механизаторашша дика лард кийчъяьй: дикагIйолча ханашкен агротехника бокъонаша яхача бессен дIадийнад гурахьа дув латташ, дIадувшешкь удобренеш а товсаш; ханнахьа ахьай эаьб; свеклаш кхоергйолча лаьтта дукхагIча метте 10 центнер хIара гектара лоархIаш органически удобренеш тайсай. ХьажкIаши шекара свеклаши кхерра механизированни звенош вIашагIъехкай мел эшача техникаца Iалаш а я.

Совхоза коллективо декхар тIаэц механизмашна лакхарча овсарлеща болх бейта, юртбоахама культураш хьалкхеечен чуэацчен моттигашка къахьегам динагIа вIаштIехьбоаккхилга Iалашде: гурахьа дIадийна латташ 10—12 балха дийнахьа, хьажкIаш — 15—18 дийнахьа чуийца яха. Тракторам, хIемаш дIашаш а оалам тIа болх беш а йола техника 15 февраль тоаль яккха: ялат чуэцаш доакъар Iалашдеш яр — цхьоалагIа май тIаккхоачаш; биъ бетта йолча курсашка деша а дешийта 35 тракторист кийчве.

Бехктокхаме декхараш оттадаьд шоашта хьалхашка совхоза хьайбаш леладераша: планал 100 тонн дукхагIа а долаш, паччахьалкхенга 1170 тонн дулх доаха. Дулха дIалуча хIара бежана доазал 360 килограммага кхоачадергда, хьаккхарчий — 115 килограммага; дIалуча доахах 75 процент юкъерчуя тIех дарстар долаш хулийтаргда.

Уж доккхий социалистически декхараш тIаэцаш, тхона хов, лаьрхIа чIоагIа къахьега тхой дезнага. ТIаийца декхараш динагIа кхоачашдара производстве йолча ерригача торонех пайда эцара тIехьа социалистически яхь йоаржаергья.

Социалистически декхараш дийна а дийна тIаийцад «Шалинский» совхоза болхлой гIулакхарча шахех юкъарча собране.

Оахаре къахьегарах совгIа шоаш кийчъю продукци тIехдика мара ца хулийташ къахьегаш хьабоагIа «Красный молот» завода кхоалагIча цехера Пуховец Евгений Семенович верте латтача коммунистически къахьегама сийлен цIи лелача бригадера слесараш-сборщикаш. Цудухьа цар эрахецача «9МГР» яхача буровой насосашта паччахьалкхен дикала Знак енийй. Иштта йолча бригадера беррига слесараш-сборщикаш ОТК болхлой тIахьожам боацаш къахьегаш ба. Царех ба Потапенко Виктор Васильевич, Журба Михаил Федорович, Бережнов Виктор Иванович, комсомолец Кузнецов Аркадий Петрович, кхыбараш.

СУРТА ТIА: (аьрдехьара аьттехьа) паччахьалкхен дикала Знак йолча буровой насосага хьожаш ба слесараш-сборщикаш В. Бережнов А. Кузнецов.

Н. ПЛИЕВА сурт.

ПХЕ ШЕРА ПЛАН — ДИЪ ШЕРА

КПСС ЦК июльски (1978 шера) Пленумо белгалдаьккхад хьайбаш леладара бохам сихагIа дегIабоалабелга хIана хьалхарча плане хилар. Цунга хьежжа, шоай ерригa торонаш оарцагIъьяха, иштта кхобеш къахьийгар тха боахама хьайбаш леладераша паччахьалкхенга шурех дулхи доххара планаш кхоачашъеш. ПланагIа шера 1400 тонн шура йоkха езаш хинначa 1425 тонн ехнар, дулх деханар 211 тонн, план 200 йолаш. Бежалданикха доагIа, 1977 шера ехка хиннaчул 140 тонн дукхагIа шурен 50 тонн дукхагIа дулхи хиннигь. ХIара Iаттагара юнъера лаьркIала лькха шура 1977 шера лькха хиннaчул 95 килограмм дукхагIа яр. Из, шекъо а йоацаш, дега боккха тоам беш бола хьоккам ба.

«ИттлагIа пятилетка — дикала пятилетка хилара тарра бокkха тернам тIабохийт тха хьайбаш леладераша паччахьалкхенга йохка продукци дикен хьаьнен хилийтара. Масала, оаха соахка паччахьалкхенга ехнача шурех 81 процент цхьоалагIча классах хилар. Из районе эггара дикагIбола хьоккам ба.

Мишта вIаштIехьдоак из гIулакх? Еррига хьаьнехха шура ведрашкара флягашка дIачуйоттача хана хи нисехи лавсанахи чакхйоанххаш лутт. Цул совгIа, божа беттача хана хилалиа баргбоаца гIирс: ведараш, флягаш, кхы мел дар цIена леладара хадданза йоакхо ю.

Наьха къахьегама, салоIама хьалаш лерттIа вIаштIехьдахар, цар балхацара моральни материальни безам совбоккхар — толамга бода никъ ба. Цудухьа бокkха теркам тIабохийт боахама кулгалхоша а тха партийни организаце а из гIулакх махулла дикагIа чакхдаккхара.

Иштта, беррингача хьайбаш леладераша, фермашта юкъе (уж кхоъ я боахаме) шерра социалистически яхь йоаржай. ХIара квартале цхьа итогаш хьалхара моттиг ьнкхача коллективана ахчан совгIата карара мара теза совхоза парткомен профкомен ЦIе байракхи лу.

Соахка шу доладелча дена яхье хадданаш хьалхарча моттиге йолаш хьаера Исраилов Ширвани кулгалдеш йола цхьоалагIа ферма. Паччахьалкхенга шура йоkхара шера планал совгIа социалистически декхараш а тIехкоачашдир цук коллективо. Иштта дика къахьийгар шолагIча ферма болхлоша а.

Цунца цхьана, паччахьалкхенга шура йоkхара шера план кхоачашъе карагIдалаизар Медаев Адама кулгалдеча кхоалагIча ферма коллективана. ЙиъалагIча квартала план тIехкхоачашъьяьле а. ТIехьарча хана кхычарел тIехьа ца юсаш, декхарех дина лоархIаеш хьайоагIа иш ферма а.

Доярнашта, божа Iуннта, Iаьсий леладеранта юкъе нъаьжача яхьа итогаш хIара бетта ю. Цунга хьежжа, балха планаш тIехкхоачаш а еш яхье кхо моттиг ьнкхачарна хIара ферме ахчан совгIат лу, цар сийна «молнеш» арахец, совхоза контора кхо къахьегама сийлен Байракх урагIьюгI. ХIанз из урагIъегIай доярнай Мажиева ТIауса, Вараева Зарай, Юнусова Рахьмата, божа Iун Исаков Iалауде, Iаьсий леладечун Байсаева ПатIамата сийна.

Лакхе цIераш яьхача доярнаел совгIа, тIайнйца социалистически декхараш тIехкхоачашдеш толамца чакхдаьнккар дIадаха шу Дудаева ПатIамата, Дахчунаева Бенисата, Мутаева Тамарас, Байсултанова Зарас.

Шу доладуш Шелковской района «Путь к коммунизму» яхача колхоза доярнаша дан хинна кхайкарал хьал а лаьца, хIара IаттагIа 3000 килограмм шура яккхар дуkха яхь йоаржайр цу доярнаша. Котало а ьнккхар.

Хадданза болх а беш, нуръа хи кхвац ферма болхлой шоай доалахьарча хьайбашта доакъар Iалашде, кIор, дахча, кхьдар кийчде. Из деррига совхозо лу царна.

Дика тоалой оаха фермай помещенеш. Болх беш я кхо а нухаш а арайоаха транспортераш, цхьайолча помещенеца латт хьайбашта автоматически хий меладу установкаш. Доярнашта деннад Iаьржен кIайн халаташ, божа Iуннта — хьамча ниикаш. Фермай хIара помещене къоастадаьд доярнай балха гIирс лоаттабара, хIьата иштта салаIара лаьрхIа цхьацца цIа. Цу дерригача гIулакхаша дикагIа болх бе безам хулийт хьайбаш леладерий.

Доакъар Iалашдаьд май бутт тIаккхаччалца доахан кхаба йиш йолаш. Из пайда боацаш доадац, беша Iунна ведомоста тIа кулгаш а лайташ, дIалу хIара дийнахье, цо леладеча доахана рационага хьежжа. Цу дешо вIаштIехьдоалийт доакъара кийсса учет леладелга.

Тха районерча Мичурина цIерагIча совхоза къахьегамхой кхайкарал хьал а лаьца, шура яккхарен из паччахьалкхенга йохкарен укх пятилетка план диъ шера кхоачашъе дош деннад боахама хьайбаш леладераша. ХIьата дагалъар кхоачашдара ерргга уйла тIаккхийта, совхкара балха тешаш доз ца яш болх беш хьабоагIа уж. ХIано хIара IаттагIа йоаккха шура соахка укх хана хиннaчул дукхагIа я.

М. ДОМБАЕВ,
Урус-Мартановски района «Гехинский» совхоза парторга зоотехник.

Яхье хьалхалаттараш

ИттлагIча пятилетка задани В. И. Ленин ваь 110 шу дузача денга кхоачашъяра доккхий социалистически декхараш тIаийцад Грозненски «Автоспецоборудование» яхача опытно-экспериментальни завода болхлоша. Уж толамца кхоачашдара шерра социалистически яхь йоаржалачарех дукхахенаш дог гIоздоаха къахьегама толамаш доах. ХIанзлехьа пятилетка диъ шера задани кхоачаш а яь. 1980 шера календарагIа къахьегаш ва ткъаь иттех болхло. Царех ба токараш Гечебоев Юрий Магомедович, Кравец Аркадий, Урусов Анатолий Петрович, кхы дукха бараш а.

* * *

СССР Лакхехьарча Советехоржамаш кулача дезача цIейна сийленца накъабахара еррига шоай торонаш кхоачамаш оарцагIдаьхад Грозненски ацетонови завода болхлоша. Нерда техника, дикагIйола технологи хадданза производствана юкъекхуъ, социалистически яхье хьалхалаттарий опыт шерра дIа-юха йоаржаю. Цу гIулакхаша кердача къахьегама толамашка кхувл уж. Валови продукци арахецара январа хьалхарча ах бетта план 107 процент кхоачаш а яь, планагIа лаьрхIачул совгIа арахийцад цар 6Iаь эзар сома махка тайп-тайпара продукци. Пятилетка хьалхарча кхаь шера план ханал дукха хьалха кхоачаш а яь, хIанз хьехулача февраля чотах къахьегаш ба завода болхлой.

Уж толамаш доахача белгалъьнна я Худенко Владимир Васильевич керте латта растворителий цеха коллектив.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

Хьинаре къахьег

Дикача къахьегама толамашца накъайодаш я «Старогрознефть» НГДУ цхьоалагIча промыслера мехкдаьтта цIен а деш дIаухийташ йола бригада СССР Лакхехьарча Советехоржамаш хулча дена. Цу бригаде вокхагIвола инженер-технолог Бабуков Георгий ва.

Кердача шера духхьал дьалхарча йоркI дена буси мехкдаьтта доахача бригадашкара цар хьа а нийца, обработка а яь мехкдаьтта чакхдоахарашна дIадениад 80 эзар тонн «Iаьрка дошуа», цу дакъе 500 тонн гаргта планал совгIа мехкдаьтта доахаранта Старогрозненски, Хаян-Корт, Минеральная, Брагуны, Тийрка аьттен аьрден оагIонашкарча, Ястребиная яхача майдашкара даьккхар а долаш.

Хьинаре къахьегаш я бригаде коммунисташ Шаумян Степан, Абуев Ахьмад, Грудницкий Владимир, Аветисянц Александр, комсомолка Тюрьмина Любовь. Цар шоашта могар цу шоаш хьа а нийца дIадохийташ дола мехкдаьтта ца дойтаран технологически оборудовани сеца ца латтийтаран.

А. ТИЩЕНКО.

РЕСПУБЛИКАНСКИ СЕМИНАР

Селхан парте Нохч-ГIалгIай обкома политически просвещене ЦIагIа партийни комитетий, «Знание» общества организацей лекторий, домладчикий, общественни Iилмай преподавателий семинар хилар.

Дунен халкъашта юкъе хIана латтача хьала актуальни проблемаех дийцар семинаре КПСС ЦК штате вовцача лектора А. Н. Сизова. Советски Союз экономически дегIайоалара а 1979 шера плана а хьакъехьа къамаьл дир КПСС ЦК штате вовцача лектора А. Б. Доровскиха.

СССР Лакхехьарча Советехоржамашта кийчлулга мишта лел дувцаш къамаьл дир Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретара Н.Я. Правеньке.

Къамаьлаш даьраша юкъаш тийлар ладувгIаш хиннараша даьча дукхача хаттарашта.

КИЙЧО ДИКА Ю

4-ча марта СССР Лакхехьарча Совете хургдола хоржамаш дика чакхдахара массе оагIорахьара кийчо еш я город Грозне Ленински районерча № 20 йолча агитпункте. Цу хьакъехьа укх тайпара дувц цун заведующе Р. А. Пономаревас.

— Оаха ший ханнахьа чакхдаьккхад тхоашта тIачIоагIъьча участке бахача харжархой спискаш оттаелга, — аьлар Раиса Ивановнас. — Агитатораша кварталашка гIолла чакх а бувлаш хIара дезале хIана яц аьнна беседаш ю КПСС ЦК ноябрьски (1978 шера) Пленума соцамаш харжархошта дIадовзийташ. дIахорча чIоагIа лоархIамеча кампанена уж духтIабоалаш.

Хоржамаш дика чакхдахара йиза кийчо яра шоай бехктокхаме декхараш юкъьанца дена тIатеIIа кхоачашде болабелар тха агитатораш. Иштта, керда шу тIаккхачале цар хьалхагIа открыткаш кхахьийтарца дакъьали бийцар дукха харжархой, къахьстамен вахарен цар аьттув балар лоаш ловцаш даьхар. Цул совгIа, дIайнхьар салаIара сайре. Тайп-тайпара совгIаташ дир къьанача харжархошта.

ХIара денна дукха адамаш хул агитпункте. Цар хьанташ кхоачашде лаьрхIа укхаза хул керда газеташ, журналаш, хьажа телевизор, ловзае шахматаш, шашкаш. хIьата иштта хоржамий хьакъехьара тайп-тайпарча непайоазонаш тIара хьайийна дика чулоацам болаш йола дукха материалаш а я.

Агитатораша хадданза шоай теркаме лоаттаду харжархошта лекцеш ешилга. Цу гIулакха Р. А. Пономаревас хержа тема яр «КПСС ЦК ноябрьски (1978 ш.) Пленумен ийсазлагIа хержача СССР Лакхехьарча Совети 10-ча сессен итогаш» яхаш, хIьата Э. С. Гулиевас хержар — «СССР паччахьалкхен Iаьдала лакхехьара органаш».

Цу дерригел а совнагIа, цхьанкха а даккха хIама доацаш дика шоай декхараш кхоачашдеш хьабоагIа агитатораш К. П. Луценко, Р. А. Струнова, Б. В. Алиева, Р. Б. Баширова, З. А. Холмина, кхыбараш.

Селхан, 17 январе, агитпункт чуйолча кооперативни училища зале дIайнхьар харжархой аргIанара сайре. Цар даьча тайп-тайпарча хаттарашта жоаш тийлар юристаш, медицинскаш, торговни болхлоша.

А. БАКАЛАЕВ.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиуме

Селхан хилар Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума аргIанара заседани. Заседане дийцар «ИттазлагIа хоржача СССР Лакхехьарча Советехоржамаш дара Назрановски районе еча кийчни хьакъехьа», «СССР Лакхехьарча Советехоржамаш дара кийчо ярца буэабенна культура учреждениа, торговле, бытовой гIулакх деча, полиграфен книжни торговлен предприятеши, бувзама средствашна беча балха хьакъехьа», «Нохч-ГIалгIай АССР халкъа депутатий моттигашкарча Советнаш беча организацонно-массови балха нхьадолча дешай хьакъехьа» дола дешаш.

Дийцача дерригача дешаех доагI-доагIаш доладу соцамаш тIаийцар НГIАССР Лакхехьарча Совета Президиумо.

Лакхехьарча Совета Президиумо иштта тIаийцар къахьегамхошта «Къахьегама ветеран» яха медаль ялара хьакъехьарен дукха бераш дахьа нанашта «Материнская слава» яха ордени «Медаль материнства» яха медали хIара хьакъехьарен соцамаш а.

А. З. Дорогочинскаяна РСФСР Iилман техникан заслуженни деятель яха сийлен цIи хIарах доль

РСФСР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

Iилман педагогически балха доккхий гIулакхаш карагIдувларах **РСФСР Iилман техникан заслуженни деятель** яха сийлен цIи лойла химически Iилмай доктора, профессоре **Дорогочинский** Аниний Зиновьевича — академика М. Д. Миллионщикова цIерагIча Грозненски мехкдаьтта институтa кафедра заведующена.

РСФСР Лакхехьарча Совета Президиума Председатель
М. ЯСНОВ.
РСФСР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Х. НЕШКОВ.

Москва,
1979 шу, 16 январь.

ВЕНГЕРСКИ ДОТТАГIИЙ — ГРОЗНЕ

СаваргдийнахьадоттагIала визитаца Нохч-ГIалгIайчен столице кхаьчаб вежарлен Венгрера баьхийтараш. Делегацеца ба: ВСРП Татабаньски горкома хьалхара секретарь Ласло Сунни, Татабаньски горисполкома председатель Геза Шаркези, горисполкома член шахтер Антал Палфи, переводчик Иштван Хорват. Аэропорте базача хььшашта накъабахабар КПСС Грозненски горкома хьалхара секретарь Н. И. Семенов, КПСС горкома секретараш Ю. Х. Героев, Л. П. Белоглазова, города общественноста викалхо.

Цу дийнахьа хилар парте городской комитет венгерски доттагIашца вIашагIкхетар. Цул тIехьагIа цар дакъа лаьцар нкиний культура Дворене хиначa доттагIлен сай-

ДIАХО А КЕРДА ТОЛАМАШ ДАХА ГIЕРТА!

Нохч-ГIалгIай АССР 1978 шера экономически социальнии дегIаахара Паччахьалкхен план кхоачашъяра итогех бола Нохч-ГIалгIай АССР статистически управлене хоам

КПСС XXV съезда, цул тIехьагIарча КПСС ЦК Пленумий исторически решенеш кхоачаш а еш, Нохч-ГIалгIай АССР къахьегамхоша 1978 шера — иттлагIча пятилетка кхоалагIча шера керда къахьегама толамаш дахьар экономически а социальни а дегIаахара дакъе.

Промышленноста, юрта боахама, гIишлошъеча, транспорта, халкъа боахама кхьча доакъой болхлоша шерра социалистически яхь а йоаржаь толамца кхоачашйир 1978 шерен иттлагIча пятилетка кхаь шерен ерригa керттера планови заданеш.

ПРОМЫШЛЕННОСТЬ

Ерригa республика хьанйцача продукци махкала кхара 1978 шера план 100,6 процент кхоачашъяьй, цу дакъе республика Министрий Совета чуйоагIача промышленносто — 100,5 процент.

Промышленноста доакъошна продукци хьаьр 1977 шера нийсдича укх боарашга кхоачаш лаьккъеннад:

мехкадаьтта чакхдоаха промышленность — 8,8 процент;
газови промышленность — 8,9 процент;
машинашъяри металлообработкен — 4,4 процент;
хьун хьу чакхйоахем промышленность — 3,5 процент;
гIишлон материалий промышленность — 4,3 процент;
лайга промышленность — 6,4 процент.

Продукци махкала дахкара плани арахеца продукци дегIаахара боарам объединенешкен предприятешкен иштта хилар хьахьехк дIахорча даьккха:

Предприятеш	1977 шера план кхоачашъяра процент	1978 шу 1977 шеран продукцин дуьхьа
Ленина ордек лелаю «Грознефть» производственни объединени	101	99,0
«Севкавнефтегазпереработка» Грозненски производственни объединени	102	108
«Грознефтеоргсинтез» Грозненски производственни объединени	98	109
«Красный молот» завод	100,7	105
«Оргтехника» НПО «Электроприбор» завод	101	107
«Пищемаш» завод	102	105
ГI. Ахриева цIерагIча «Электроинструмент» завод	103	110
«Трансмаш» завод	118	87
Гудермесски медиинструментий завод	100,3	106
«Автоспецоборудование» яха опытно-экспериментальни завод	94	99,0
Грозненски ремонтно-механически завод	100,3	97
Электромеханически завод	100,6	[illegible]
«Грозэнерго» районни энергетически управлени	100,8	97
«Терек» мебельно-хьу чакхйоаха Нохч-ГIалгIай производственни объединени	100,4	[illegible]
Хьун боахама управлени	105	[illegible]
Цементни завод	97	112
Грозненски аьшпбетона конструкцей завод	103	106
ГIишлон материалий гIишлон индустрек Аргунски завод	102	101
«Чечингушводстрой» гIишлошъеча управлене Аргунски аьшпбетона издалий завод	106	103
«Чечингсельстрой» треста аьшпбетона конструкцей завод	101	89
Назрановски трикотажни фабрика	104	78
Швейни производственни объединени	102	105
Кога гIирс бу фабрика	108	103
«Консерплодоовощ» производственни объединени	100,0	116
«Чеченингушвино» производственни объединени	108	93
Шурий промышленноста производственни объединени	104	104
Грозненски дулха комбинат	103	107
«Чечингушпромстройматериалы» производственни объединени	100,2	102
Республика кхачан промышленноста министерство	100,2	104
Моттигерча промышленноста министерство	101	109

Республика промышленни предприятешка дукха балхаш даьд юкъарча производства эффективность лакхъяра тIадерзадаь.

Из балхаш долаш тIаккхийттача продукцех 94 процент яр къахьегама овсарле лакхъярах тIаккхийттай, тIаьйцача социалистически декхарех тIаккхетийта езаш хиннар 90 процент мара йоацача.

Промышленни продукци керттера тайпаш хьаьар 1978 шера укх тайпара хинад:

Продукци тайпаш		1978 шера хилар	1978 шу 1977 шеран дуьхьа % %
Электроэнерги	— миллион киловатт-сахьат	2000	94
Газ	— миллион кубически метр	2466	98
Болат	— эзар тонн	34,0	102
Мехкадаьттааппаратура	— эзар тонн	180	104
Насосаш		741	94
Хица тIоьхаш дойладу агрегаташ		110	136
[illegible] цементировочни агрегаташ		644	104
Тракторни прицепаш	— эзар	12,3	86
Трансформаторни подстанцеш		1388	94
Электрофотографически аппараташ		2812	97
Электрически инструмент	— эзар	205	99,3
Етта кирпичаш (колхозаша хьр йоцаш)	— миллион	190	99,0
КIир	— эзар тонн	41	111
Гипс (алебастр)	— эзар тонн	6,5	94
Аьшпбетона конструкцеш сатталаш	— эзар кубически метр	228	103
Цемент	— эзар тонн	302	113
Хьу хьдарсвоор (колхозаш кийчъяр йоацаш)	— эзар куб. метр	110	91
Цу дакъе: харх хьокха хьу	— эзар кубически метр	52	100,0
Ардахх (колхозаша лахкхар йоацаш)	— эзар кубически метр	30	95
Хьун гаьмий плиташ	— эзар кубически метр	55	98
Фаттан хьокха фанера	— миллион квадратни метр	6,3	102
ТIехашхьа духхаду пазата баразаш	— эзар	237	86
Чуьхьаньхьа духхаду пазата баразаш	— эзар	5917	113
Швейни изделеш	— миллион сом	85,0	102,0
Толлата нога гIирс	— эзар шар	1477	171
Дулх (промышленносте дилхчар)	— эзар тонн	16,4	105
Мерза хьцамера	— эзар тонн	6,0	110
Паччахьалкхен ресурсай бедаьхх дилхчар мандаьтта	— тонн	1181	100,5
Паччахьалкхен ресурсай бедаьхх даьхнеха генарий дилтта	— эзар тонн	8,0	80
Мерзача, шурий продукци	— эзар тонн	80,8	104
Хьаьжа дахчан, [illegible] тIехьа	— тонн	1785	112
Кондитерски хIуманаш	— эзар тонн	5,0	106
Шекар-песок	— эзар тонн	3,8	114
Маьхха махкха-булочни хIуманаш	— эзар тонн	73,5	95
Макаронни хIуманаш	— эзар тонн	5,1	100,6
Консерваш	— миллион условни банка	99,7	104
Пив	— эзар дал	1129	100,2
Аьлча [illegible]	— эзар	28,5	100,4
Ширпанан аттаручаш	— миллион	6,7	109
Бытовой хими товараш	— миллион сом	6,1	111
Мебель	— миллион сом	20,7	106

1978 шера продукци махкала лакхара план кхоачашъьыне а, кхоачашъяьхар цементировочни агрегаташ, насосаш, мебела эша хьун гаьмий плиташ, етта кирпичаш, вIадегIхетта аьшпбетона конструкцеш сатталаш, цемент, пазата баразаш, тайпа хIуманаш, дулх, консерваш, шекар, йий арахецара план.

Культурно-бытовой гIулакхаштен боахаман эша товараш арахецара план 97 процент кхоачашъяьй. Культурно-бытовой гIулакхаштен боахаман эша товараш арахецара план кхоачашъянзар радиотехнически заводо, моттигерча промышленноста министерства предприятешa, «Автоспецоборудование» яхача опытно-экспериментальни заводо.

Къахьегама овсарле лакхъяра план республика промышленносто 100,7 процент кхоачашйир. 1977 шера хинначул къахьегама овсарле 4,7 процент лакхъелар. Къахьегама овсарле лакхъелар «Севкавнефтегазпереработка» яхача производственни объединене 11 процент, швейни производственни объединене 5 процент, «Консерплодоовощ» объединене 18 процент, «Красный молот» заводе 5 процент, «Электроприбор» заводен, «Промавтоматика» НПО опытни заводен 6 процент, «Электроинструмент» заводе 10 процент, «Союзавтоматстром» ВНПО опытно-экспериментальни заводе 9 процент, Грозненски аьшпбетона конструкцей заводе 8 процент, Грозненски ремонтно-механически предприятен, Грозненски экспериментально-механически заводен 12 процент.

Цхьабакъда, къахьегама овсарле лохъяьй Грозненски ремонтно-механически, «Трансмаш», Карабулакски рудай йоаца гIишлон материалаш йоахача а чакхйоахача а заводий, механизированни карьера, Назрановски трикотажни фабрика, Грозненски даьтта доакхача завода, Чаралезски чхьагIара завода, «Металлотара» завода, минеральни хиш деча Серноводски завода коллективаша.

Дукхача хана деш дизза шоай низалаш мара ца дерзадеш хьайоагIа Назрановски Малгобекски кирпичашъю заводаш, цементни завод, Назрановски трикотажни Грозненски кога гIирс бу фабрикаш, шекар доакха завод.

Арахеца продукци дикагIа хилийтара, кердагIа, толашагIа йола машинаш, оборудовани, приборaш хьаьра тIадерзадаь балхаш даьд 1978 шера.

1978 шера паччахьалкхен дикала Знак елар «Промавтоматика» опытни заводерча кхаь изделена, «Красный молот» заводерча цхьан тайпарча продукцена, швейни производственни объединерча итт тайпарчуна.

Цхьабакъда, хIанз а тIехьа моттигаш нийслу цхьайолча предприятешка арахеца продукци эсала йолаш. Царех я текстильно-галантерейни, художественни промыслай, «Консерплодоовощ» объединеней, Грозненски кога гIирс беча фабрика, Назрановски трикотажни фабрика коллективаш.

Заводашкен фабрикашкен балхаш даьд кхоабеш бодаш, материалаш, довгор, электроэнерги дIаахийтара.

1978 шера пайда беро план кхоачашйир «Грознефть» «Севкавнефтегазпереработка» объединенеша, «Красный молот», «Трансмаш» заводаша, кхы а цхьайолча предприятеша.

Из иштта дале а, арахецача продукцега дIадодар дукхагIа хилийтад «Грознефтеоргсинтез» объединене, цементни заводе, рудай йоаца материалаш йоахачен чакхйоахачен Карабулакски заводе, «Автоспецоборудование» опытно-экспериментальни заводе.

Халкъа боахама планагIа лаьрхIа хиннача бесса кхойтта тайпара керда продукци арахеца йолайир республикерча заводашкен фабрикашкен.

«Электроприбор» заводе керда арахеца йолайир «ЭР-420К», «ЭР-12-М1» яха электрофотографически аппараташ, «Красный молот» заводе керда арахеца йолайир блочни автоматизированни установкаш, аьари хиина моттиг нийсъелча мехкдаьтта хьагул а деш скважине из юха чуахийтара йола агрегаташ.

Цхьабакъда, керда техникен дикагIйоа технологи производствана юкъекхахара оттаь хиина планаш кхоачашъяьац кхачан промышленноста министерства предприятеша, «Консерплодоовощ» объединена, Грозненски дулха комбината, кхы а цхьайолча предприятеша.

1978 шера республика халкъа боахама доакъошка юкъейоалайир шера 13 миллион гергга сома пайда бен йола 10 эзар изобретени рационализаторски предложени.

ЮРТА БОАХАМ

Республика юрта боахама къахьегамхоша 1978 шера дIахо колхозий совхозий экономика тIоагI а еш, дукхагIа яьккхар юртбоахама продукци.

Колхозашен паччахьалкхен боахамашен юкъера лаьрхIача шера (1976—1978 шш.) яьккха валлой продукци нийслагIча пятилетка шерашка юкъера лаьрхIача шера яьккхачунца нийсйича 18 процент дукхагIа хилар, из хул КПСС XXV съезда решенешка лаьрхIача боараме юрта боахам дегIаккхуьалийта.

ЛоархIаме да кхача культураш, гуракхьа дув кIа, коартолаш, баьцадаараш дIадуа кхаш дукхагIа хилийтар.

Массе а киттгерех долча боахамашка ялат дIадийра (эзар гI):

	1978 шу	1978 шу 1977 шера продукцига нийсдича
Ерригa хIаьнаш дIайийна даьтта	457,8	99
Ялата культураш	235,3	98
Цу дакъе:		
КIа	123,7	103
Мукх	52,4	97
Фуна лаьрхIа хьаккIаш	29,9	72
Дуга	7,3	96
Генараш	17,7	113
Фабрикан шекара свеклаш	9,4	103
Коартолаш	3,9	126
Баьцадаараш	14,3	104
Доакъара культураш	159,8	102

Масе а тайпарча боахамашка даьттацара продуктан хир (эзар тонн):

	1971—1975 шш. юкъера лаьрхIача шера	1976—1978 шш. юкъера лаьрхIача шера	1978 шера
Ялата культураш	433,2	530,6	533,7
Цу дакъе:			
Гуракхьа дув кIа	225,3	264,0	266,5
Мукх	85,8	122,4	124,5
Фуна лаьрхIа хьаккIаш	73,3	91,3	70,3
Дуга	17,2	21,8	18,8
Шекара свекла (фабрикан)	167,8	208,6	224,3
Генараш	16,3	14,8	15,1
Баьцадаараш	131,6	169,6	170,9
Соьга хохараш	53,1	70,9	66,7

1978 шера колхозашкен паччахьалкхен боахамашкен республике исторе чуьхь эттара дикагIа хьайнъа цхьан гектара лаьрхIача ялата культураш чуйнай — 22,4 центнер.

Колхозашкен паччахьалкхен боахамашкен хIара дIадийначa гектара тIара чуйнар хилар (центнераш гектара тIара):

	1971—1975 шш. юкъера лаьрхIача шера	1976—1978 шш. юкъера лаьрхIача шера	1978 шера
Ялата культураш	18,1	21,8	22,4
Цу дакъе:			
Гуракхьа дув кIа	18,3	21,9	23,3
Гуракхьа бух мукх	19,7	22,7	23,9
Фуангъахьа хьаккIаш	16,7	24,2	20,4
Дуга	33,3	30,3	25,8
Шекара свекла (фабрикан)	196	221	260
Генараш	8,8	9,0	8,5
Баьцадаараш	112	115	112

Эттара дикагIа хьайнъа ялат чудера Шелковской районa кхапкара — 26,7 центнер цхьан гектара тIара. Наурски районе — 26,5 центнер, Ачхой-Мартановски районе — 24,6 центнер цхьан гектара тIара.

Масе а тайпарча боахамашка паччахьалкхега продукци йоахар укх тайпара хиннад (эзар тонн):

	1978 шера дахкар	Продукташ йоахара план кхоачашъяр процентаца	(1976—1978 шш.) юкъера лаьрхIача шера ехкар 9 пятилетке шера ехкаранца нийсдича процентаца
Ялат	147,0	101	114
Шекара свекла (фабрикан)	209,8	117	120
Генараш	10,0	87	91
Коартолаш	7,0	100,7	160
Баьцадаараш	164,9	120	163
Соьга хохараш	61,5	106	150
Кемсаш	63,8	87	97

1978 шера колхозий совхозий кхашка цхьан гектара лаьрхIача тайсай минеральни удобренеш (йолаш йолча веществаца лаьрхIача) 1977 шера тайсарел 7 процент дукхагIа.

1979 шера долча ялата лаьрхIа дIадийнад 174,5 эзар гектар гуракхьа дув кIа, хьбе лаьтта аьхар 153,8 эзар гектар.

ВIаьстан дувча ялата фу, хьаккIаш ца лаьрхI[illegible] а даь 1979 шера дIадера амбарашка чутессад 8,4 эзар тонн е планагIа лаьрхIачул кхо процент дукхагIа, царех дукхагIдар дIаде маре ца дезаш кийчдаь да.

Дукхача кхашка тIоадал чуйолийташ хий делад, ремонт еш я юртбоахама техникина.

Колхозашка, совхозашка, боахамий юкъарча организацешка хьайбаш хилар (эзар):

	1 январе 1978 ш.	1 январе 1979 ш.	1979 ш. 1 январа 1978 шера 1 январаца процентаца нийсдича
Доахан	165,7	165,0	99,6
Цу дакъе детта доахан	55,8	55,7	100,1
Хьакхарч	132,5	152,2	115
Жии гаьзарий	624,0	633,4	102
Массе а тайпа коа тIара салхазараш, кIоригаш а тIехьа дIалаьрхIача	1665,0	1666,1	100

Колхозашкен, совхозашкен, боахамий юкъарча организацешкен хьайбай продуктех яхар хьахьехк дIадорча даьккха:

	1971—1975 шш. юкъера лаьрхIача шера	1976—1978 шш. юкъера лаьрхIача шера	1978 шера
Дулх (доахан дийна долаш эзача) — эзар тонн	17,2	19,4	21,5
Шура — эзар тонн	90,8	99,0	105,1
Фуаш — миллионаш	59,7	70,7	75,1
Тха — тонн	2372	2560	2680

Хьайбай продукташ 1977 шера хьарел дукхагIа яьхай: дулх — 11 процент, шура — 3 процент, фуаш — 5 процент, тха — 7 процент.

Республикерча колхозашкен совхозашкен юкъера лаьрхIача хIара IаттагIара йоакха шура 43 килограмм дукхагIа хиннай.

Массе а тайпарча боахамашка паччахьалкхега хьайбай продуктан йоахар укх боараме хиннад:

	1971—1975 шш. юкъера лаьрхIача шера	1976—1978 шш. юкъера лаьрхIача шера	1978 шера
Доахаш коа тIара салхазараш дийна долаш эзача — эзар тонн	32,8	34,2	36,0
Шура — эзар тонн	77,8	85,7	90,6
Фуаш — миллион	63,2	76,1	83,7
Тха — тонн	4062	4451	4615

Юрта боахама материально-техническа база дIахо тIоагIъяра а балхаш даьд. 1978 шера республикерча колхозаштен совхозаштен еннай 1268 трактор, 822 грузовой автомобиль, 212 ялат чуэцен 120 силос кийчъюш, 38 хьажкIаш чуэцеa комбайнаш.

1978 шера юрта боахам дегIабоалабарга дIаяхайта паччахьалкхен капитальни вложенеш 93,4 миллион сом хилар, уж хул 1977 шера дIаяхийтарел 7 процент дукхагIа.

ТРАНСПОРТИ БУВЗАМИ

Къилбаседа-Кавказа машиннахьа Грозненски отделене халкъбоахама мовхьаш тIадоттара 1978 шера план 100,0 процент кхоачашъяьй, цу дакъе мехкадьтта продукташ чуйоттара план — 100,5 процент, 1977 шера тIадеттарел 12,1 процент дукхагIа мовхьаш тIадеттар, цу дакъе мехкдаьтта продукташ чуйоттар — 14,6 процент дукхагIа.

Халкъа боахама мовхьаш дIа-юха дахьара шера план 100,5 процент кхоачашъяьй.

Пассажиро-километрий план 96,3 процент мара кхоачашъяьац.

Отделене вIашагIа а ехна дIаяккхийтай 9,6 эзар деза мовхьаш тIадола поездаш, церца дIа-юха дихьа мовхьаш 3,9 миллион тонн я. АйхкагIа мовхьаш тIадоттарах кхычахьа хьошае йиш йолаш мукъаьялийтай 2836 вагон. Юкъера лаьрхIача дийнахьен буси локомотива къахьегама овсарле 97,2 процент хьаьр. 1977 шера хиннар 79,3 процент мара йоацача.

Вагонаш дIа-юха лелара план 94,8 проценти участковиa сухала задани 102,1 проценти кхоачашъяьй.

Вагона белха овсарлен задани 84,4 процент кхоачашъяьй, 1977 шера хиннар 68,3 процент мара йоацаче.

Юкъарча автомобильни транспортеца халкъбоахама мовхьаш дIа-юха яхахьара 1978 шера план 100,2 процентa пассажираш дIа-юха бигара задани 109 проценти кхоачашъяьй. 1977 шера дIа-юха бигарел 1,3 процент дукхагIа дIа-юха бигаб пассажираш.

Автомобильни транспорта грузооборота план 100,1 процент кхоачашъяьй, пассажиро-километраш яра — 100,4 процент.

Юкъарча автомобильни транспорта грузооборот совкха хинначул 4,9 процент лакхъеннай, пассажиро-километрий оборот — 6,3 процент дукхагIа. Пассажирашкара мах а эцаш таксеца нахь бара план 102,7 процент кхоачашйир.

1978 шера продукци арахецара план 100,8 процент кхоачашъяьй бувзама предприятеша, 1977 шера арахийцачул 8,6 процент дукхагIа арахийцар продукци. Городской телефонни станцей абоненташ дегIаккхувлара программа 110,2 процент кхоачашйир, юртарча телефонни станцей план 105,6 процент кхоачашйир, радиоточкаш оттаяра план 103 процент кхоачашъяьй.

Бувзама предприятей коллективаша къахьегама овсарле лакхъяра задани 101,2 процент кхоачашйир. 1977 шера хинначул 7 процент лакхъеннай из.

КАПИТАЛЬНИ ГIИШЛОШ ХЬАЛЪЯР

1978 шера хьал а ль болх бе йолленнай дукха промышленни культурно-бытовойн объекташ: Грозненски гормолзавод, «Красный молот» заводера фонтанни арматура цехий блока пролет, А. Шерипова цIерагIча заводера парафинови цех, Дуба-Юртовски художественни керамика фабрика. Реконструкци яра чотах лакхденнад производственни низалаш Грозненски аьшпбетона конструкцей заводе «Союзавтоматстром» опытно-экспериментальни заводе, Грозненски Ассиновски консервни заводашка.

Цхьабакъда, цхьадола производственни низалаш болх бе доладалийтара 1978 шера план кхоачашъяьац.

Паччахьалкхен капитальни вложеней шера план 103 процент кхоачашъяьй, хIаьта гIишлон-монтажни балхий план 99 процент кхоачашъяьй.

1978 шера шоай низаца гIишлон-монтажни балхаш дера план кхоачашъяр хьахьехк дIахорча даьккха:

Организацеш	1978 шера план кхоачашъяра процент	1978 шу 1977 шера дуьхьа
Ерригача подрядни гIишлон-монтажни организацешка	105	102
Цу дакъе:		
Нохч-ГIалгIай гIишлошъеча управлене	109	100,3
«Чечингсельстрой» трест	108	104
«Грознефтехимремстрой» трест	106	102
«Чечингазстрой» трест	102	96
«Чечингушводстрой» гIишлошъеча управлени	103	97

Нохч-ГIалгIай гIишлошъеча управлене, «Чечингушводстрой» гIишлошъеча управлене кхоачашъяьй къахьегама овсарле лакхъяра план, лохдаьд гIишлон-монтажни балхашка дIадодар: «Чечингазстрой» треста, Новогрозненски ТЭЦ-е СУ, «Орджоникидзетрансстрой» треста, СМП-131, «Связьстрой-2» треста ПМК-209 коллективаша.

Къахьегамхой вахара материальнии культурнии боарам лакхбалар

1978 шера дIаходихьад къахьегамхой материальнии культурнии боарам лакхбелта.

Юкъера лаьрхIача шера республика халкъа боахаме къахьегаш хиина болхлойн гIуламхера наха 1,2 процент дукхагIа хилар.

Юкъера лаьрхIача республикерча болхлошен гIулакхерча нахен нийца алапи 137 сом хилар, 1977 шера нийцачул 3 процент дукхагIа.

Халкъа боахама керттерча доакъошка цхьан болхлочоа лаьрхIача юкъера эца алапи, эттара лакхагIа да: промышленносте — 147 сом, бурувдеттача — 222 сом, гIишлошъеча — 172 сом.

Республика халкъа боахама 72 эзар совгIа лакхерен юкъера лаьрххIа йолен образовани йолаш специалист за, уж хул 4 эзар дукхагIа иттлагIа пятилетка йолалуча хана хиннарел. Берригача специалистех 59 процент бараш кхалнах ба.

Профессионально-технически дешара училищешка 1978 шера кийчъяр 11 эзар кьона квалифицированни болхло. Цул совгIа 107 эзар болхлочо, инженерно-технически балхалочо, гIулакххоша шоай квалификаци лакхйир республикерча предприятешка, учрежденешка, организацешка.

Нахьа ахчан доходаш 1977 шера хинначул 3 процент тIаккхийтар, юкъарча боахамгара йоаха колхозхой доходаш а дукхагIа хилар.

Паччахьалкхенi кооперативни торговле рознични товарооборота боарам, юкъара кхача а тIехьа лаьрхIача, 1978 шера 651 миллион сом хилар, вIашин нийсдеча махкахка даллача — 1977 шера хинначул 4 процент дукхагIа.

Паччахьалкхенi кооперативни торговле предприятешка 1978 шера розничи товарооборота план 100,8 процент кхоачашйир.

Товарооборот дегIаухе а, дегIауха нахьа хьашташ тIаьна а тIехьа цхьадолча товарашца дизза IалашдеIвIаштIехьдалац.

1978 шера моттигерча промышленноста предприятешка торгови сете дIадахьийтар 32,6 миллион сома махка халкъа эша товараш е 1977 шера дIадахьийтарел 2 процент кIезагагIа.

Наха бытовой гIулакхаш делга шердеш балхаш даьд. Быта службо 1978 шера наха 19,4 миллион сома гIулакхаш даьд, е 1977 шера даьрел 11 процент дукхагIа. Быта предприятешка юрташка деш дола гIулакхаш 16 процент дукхагIа хиннад.

Ерригa республика хьайцача бытовой гIулакхаш дара план 101 проценти юрташка — 102 проценти кхоачашъяьй.

Цхьабакъда, бахача наха бытовой гIулакхаш дара шера планаш кхоачашъяьац «Чечингсортсем» объединене 87 процент мара, республикански автолюбителий совето 58 процент мара.

1978 шера финансироване массе йолча источникех хьалдаьд 211,2 эзар квадратни метр чуIе моттиг йола керда цIенош е 4 эзар гаргга болхлой, гIулакххой, колхозхой дезалаша дика кийчъяьча кердача квартирашкен цIеношкен керда вахар Iодвлар.

Паччахьалкхен капитальни вложеней чотах хьалъяьй 6004 моттиг йола школай здануш, 1140 моттиг йола деша даха ха йоацача берий учреждени. Цхьабакъда, школьнии деша даха ха йоацача берийи гIишлош хьалъяра шера заданеш йизза кхоачашъяьац.

Республика городашкарчен юрташкарчен 11,7 эзар квартире сетевойн кхачен газ чуйиллай, шера планагIа 11 эзар квартире мара чуйилла ца езача.

Кердача дешара шера дийнахьарча юкъарча образоване школашка дешаш да 261,9 эзар бер.

1978 шера массанега дешийтара йолча школашка йиза юкъера образовани нийцар 19,3 эзар кагийча нахин шехкарашен, 15 эзар дешархо дешаш ва республикерча техникумашка, кхыйолча дешара заведенешка.

Республикерча шин ВУЗ-е дешаш ва 12 эзар студент.

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР СТАТИСТИЧЕСКИ УПРАВЛЕНИ.

СОВГIАТАШ ДАЬКЪАЛА ХИЛДА ШУН!

1974 шера 18 январехь СССР Лаккхачу Советан Президиума Указаца хьешна дукхачу шерашка беркате къахьегарахи къахьегаме карагIдаьккнарий хам беш СССР Лаккхачу Совета Президиума цIерагIа «Къахьегама ветеран» аха медаль йойла.

ЗАВОДСКОИ РАЙОНЕ ГIОЛЛА

«Грознефтеоргсинтез» производствени объединене В. И. Ленина цIерагIча ГНПЗ-н гIолла

Абдурзаков Абдуллана — частельщица.
Алмонцкая Раиса Кузьминичнана — оператора.
Бабошко Петр Ильича — слесара.
Власова Любовь Ефимовнана — оператора.
Гребовая Антонина Яковлевнана — лаборанткана.
Демурова Александра Евментьевнана — оператора.
Ефимова Антонина Васильевнана — болхлочоа.
Замятина Антонина Михайловнана — оператора.
Зайнутдинов Хасан Гариповича — электромонтера.
Кальцова Елена Михайловнана — товарни группа начальника.
Лопенков Николай Ивановича — электромонтера.
Нужина Нина Михайловнана — йоьккхагIча оператора.
Реунов Григорий Никитовича — слесара.
Степанов Вадим Петровича — пенсионера.
Сухоруков Алексей Григорьевича — оператора.
Харламов Николай Степановича — водитела.
Шокина Надежда Дмитриевнана — йоьккхагIча бухгалтера.
Яковлева Александра Георгиевнане — машиниста.

Н. Анисимова цIерагIча новогрозненски нахкадаьтта цкъдоахача заводе гIолла:

Нужина Нина Михайлов-
Алексаньянц Тося Ардашевнана — йоьккхагIча оператора.
Анисосьян Рафаэль Гарсевановича — йоьккхагIча оператора.
Велийкина Анна Ивановнана — болхлочоа.
Голофеева Елена Павловнана — йоьккхагIча инженера.
Горяинова Мария Ивановнана — оператора.
Ефремова Анна Александровнана — оператора.
Ерофеева Пелагея Ивановнана — болхлочоа.
Ильюхин Николай Ефимовича — оператора.
Кочкина Людмила Яковлевнана — цеха начальника заместитела.
Коваленко Александр Сергеевича — йоьккхагIча оператора.
Наддак Петр Прокофьевича — слесара.
Алейникова Дарья Александровнана — лаборанткана.
Ревягина Валентина Константиновнана — оператора.
Семенченко Алексей Павловича — электромонтера.
Трегубов Петр Марковича — столяра.
Шашкова Евдокия Никитичнана — оператора.
Чалов Андрей Семеновича — оператора.
Чубакова Таисия Максимовнана — оператора.

Производственно-товарни конторе гIолла

Видонкина Мария Кузьминичнана — сливщица.
Воробьева Елена Егоровнана — болхлочоа.
Дадаева Вера Матвеевнана — оператора.
Мешкова Екатерина Федоровнана — оператора.
Негматулина Клавдия Георгиевнана — оператора.
Томилина Александра Степановнана — машиниста.
Тарабрина Елена Николаевнана — оператора.
Теодорианский Степан Сергеевича — оператора.
Терешкова Нина Михайловнана — оператора.
Федякин Дмитрий Тимофеевича — сливщика.
Шаталов Петр Григорьевича — цеха начальника заместитела.

СССР 50 шу далара цIерагIча Грозненски химически заводе гIолла

Анфьев Василий Федоровича — пенсионера.
Бахтина Анастасия Сергеевнана — болхлочоа.
Вахидова Буну Абулхидовнана — болхлочоа.
Воронова Фаина Александровнана — болхлочоа.
Григорьянц Заур Потвоисовича — аппаратчика.
Жадкова Лидия Алексеевнана — изолировщицана.
Иванова Раиса Степановнана — болхлочоа.
Казарина Вера Савельевнана — упаковщицана.
Курдюкова Пелагея Ефимовнана — шеф-повара.
Магомадова Зайната — упаковщицана.
Малюшкова Руфина Тимофеевнана — аппаратчицана.
Малькова Нина Гавриловнана — болхлочоа.
Осипов Георгий Семеновича — слесара.
Руденко Нина Николаевнана — кадрай отдела начальника.
Самойлова Елизавета Андреевнана — контролера.
Черниченко Григорий Григорьевича — аппаратчика.
Шевлюков Иван Ивановича — слесара.
Щербак Виктор Артемовича — токаря.

«Терек» ПМДО гIолла:

Князева Анна Федоровнана — отделочницана.
Кочкольдо Георгий Ивановича — йоьккхагIча инженера.
Панкин Василий Дмитриевича — генеральни директора помощника.
Темурьева Александра Ивановнана — отделочницана.

Грозненски [illegible] заводе гIолла:

Грицанова Елена Андреевнана — аппаратчицана.
Половец Амвросия Афанасьевича — шофера.

«Чечингесъельтрой» треста аьккхбетонни конструкцией завода гIолла:

Киселев Михаил Никифоровича — слесара.

НГIАССР МВД [illegible] учреждениица гIолла

Вашула Сергей Михайловича — группа начальника.
Литвинова Анна Васильевнана — йоьккхагIча бухгалтера.

РСФСР главнефтеснаба Грозненски управлене гIолла:

Кузнецова Нина Александровнана — йоьккхагIча бухгалтера.
Трошин Иван Харитоновича — административни отдела начальника.
Нечаев Дмитрий Михайловича — йоьккхагIча инженера.

«Чечингестройтранс» производствени автотранспортни объединене гIолла:

Пархоменко Таисия Стефановнана — пенсионерана.
Проденко Сергей Яковлевича — шофера.

Грузовой автотранспорта Грозненски производствени объединене гIолла:

Попов Тимофей Тимофеевича — болхлочоа.
Рыдобород Михаил Акимовича — шофера.
Тарасенко Мария Ивановнана — экономиста.
Циркуленко Геронин Теотросовича — склада заведующиена.
Шелковников Иван Васильевича — шофера.

Нохч-ГIалгIайн транспортни управлене № 1737 йолча автоколонне гIолла

Сивкотин Василий Даниловича — шофера.
Дмитриев Василий Ивановича — шофера.

№ 2 йолча Грозненски пассажирски автотранспортни предприяте гIолла:

Айвазов Айказ Галустовича — хьехочоа.
Васильков Александр Аверьяновича — шофера.
Машкова Мария Федоровнана — вулканизаторщицана.

«Грознефтеоргсинтез» производствени объединене автотранспортни конторе гIолла

Данилов Григорий Семеновича — пенсионера.
Ивахненко Мария Павловнана — техника.
Истомина Надежда Яковлевнана — штукатура.
Калашникова Раиса Григорьевнана — техника.
Ковалев Петр Степановича — шофера.
Каменева Зинаида Васильевнана — штукатура.
Мальцев Михаил Федоровича — шофера.
Смольянов Кузьма Михайловича — граждански обороны штаба начальника.
Степаненко Иван Степановича — болхлочоа.
Сапуров Леонид Кузьмича — шофера.
Удинченко Василий Корнеевича — тракториста.

«Жилгражданстрой» треста СМУ-5 гIолла:

Пацаева Кхокха Пацаевнана — бетонщицана.
Дорохов Тихон Арсентьевича ПТО начальника.
Межиева Хазимат Сапарбиевнана — болхлочоа.
Степаненко Ксения Борисовнана — штукатура.
Хадисова Нина Гавриловнана — штукатура.

№ 7 йолча гIишлой-монтажни управлене гIолла

Бакишева Регина Константиновнана — каменщицана.
Фетов Василий Николаевича — землекопа.
Востриков Иван Николаевича — моториста.

«Грознефтехимремстрой» тресте гIолла

Вдовенко Василий Ильича — пенсионера.
Мартулев Михаил Федоровича — пенсионера.

ГIишлоштачча Нохч-ГIалгIайн управлене производственно-техническии комплектаце управлене гIолла

Дачаев Ширвани Дачаевича — начальника заместитела.
Кравченко Евфалия Павловнана — бухгалтера.
Князев Виктор Григорьевича — тепловоза машиниста.
Евсеенко Алексей Емельяновича — участка начальника.
Викторов Федор Михайловича — комплектаце отдела начальника.
Герасимов Григорий Ивановича — пенсионера.
Андрюхин Андрей Ивановича — пенсионера.

№ 7 йолча Ленина орден долуча треста специализированни монтажни управлене гIолла

Пушкин Дмитрий Ивановича — слесара.
Колесников Владимир Николаевича — слесара.

№ 7 йолча ДРСУ гIолла

Лисецкая Нина Корнеевнана — пенсионеркана.
Тарарин Алексей Павловича — электрослесара.
Элекхаджиева Аймани — болхлочоа.

МЖКХ «Чечингражданстрой» тресте гIолла

Москвин Георгий Петровича — пенсионера.
Татаев Ширвани Цунаевича — хьехочоа.

«Кавэлектромонтаж» треста Грозненски монтажни управлене гIолла

Афанасьева Бамита Хуснудиновнана — комплектовщицана.
Буденный Иван Михайловича — электромонтажника.
Варфоломеев Александр Алексеевича — электромонтажника.
Дружинина Анна Александровнана — комплектовщицана.
Дьяченко Екатерина Петровнана — уборщицана.
Мордвинкин Ефим Григорьевича — грузчика.
Кулешова Мария Петровнана — уборщицана.
Петров Сергей Семеновича — электромонтажника.
Пименов Иван Ивановича — штукатура.
Трищенко Дмитрий Ивановича — газоэлектросварщика.

КЭМ треста СКМУ Грозненски прорабски участке гIолла

Раков Евдоким Осиповича — слесара.

«Грознефтеоргсинтез» производствени объединене жилищно-коммунальни управлене гIолла

Ананасин Анатолий Сергеевича — слесара.
Асхабурова Вера Федоровнана — болхлочоа.
Анисимова Елена Иосифовнана — болхлочоа.
Бурова Клавдия Ивановнана — болхлочоа.
Захарченко Матрена Федоровнана — болхлочоа.
Косенко Александра Михайловнана — болхлочоа.
Кутузов Федор Алексеевича — инженера.
Лукшенкова Пелагея Трофимовнана — болхлочоа.
Мальчикова Евдокия Архиповнана — болхлочоа.
Макаров Павел Никоновича — слесара.
Магамаева Даша Салтмурадовнана — штукатура.
Сомова Елена Федоровнана — уборщицана.
Соколова Аграфена Сергеевнана — болхлочоа.
Чернов Петр Ефимовича — газосварщика.
Шорохов Василий Александровича — болхлочоа.
Шишкова Мария Николаевнана — болхлочоа.

ЧИУС жилищно-коммунальни конторе гIолла

Тарасенко Петр Григорьевича — цIеной управляющана.

Грозненски горпищеторге гIолла

Антонова Надежда Филипповнана — йоьккхагIча продавеца.
Баранова Елена Павловнана — йоьккхагIча продавеца.
Буденова Клавдия Васильевнана — кассира.
Вознякова Евдокия Григорьевнана — йоьккхагIча продавеца.
Гусакова Раиса Григорьевнана — продавеца.
Голубничая Полина Ильиничнана — йоьккхагIча экономиста.
Денисов Семен Михайловича — плотника.
Зибницева Мария Петровнана — продавеца.
Кузьменко Мария Трофимовнана — уборщицана.
Михайлова Вера Федоровнана — отдела начальника.
Павловская Нина Яковлевнана — инструктора.
Петухова Нина Борисовнана — болхлочоа.
Плутова Надежда Григорьевнана — завмага.
Самутина Нина Васильевнана — йоьккхагIча продавеца.
Сергеева Пелагея Федоровнана — йоьккхагIча продавеца.
Эльдерханова Анна Магомедовнана — завмага.

Нохч-ГIалгIайн респотребсоюза универсальни торгови базе гIолла

Пройдак Ольга Андреевнана — грузчица.

Ресторанийн кафейн грозненски тресте гIолла

Ананасов Арсен Зиновьевича — буфетчика.
Ахмадов Абдулла Ахмадовича — «Кавказ» ресторана хуста заведующиена.
Воскобойникова Мария Ивановнана — отдела начальника.
Гуляева Мария Григорьевнана — повара.
Лямкина Анна Даниловнана — повара.
Чаладзе Георгий Ивановича — пенсионера.

Грозненски хладокомбината гIолла

Гора Василий Кирилловича — электромонтера.
Лесников Георгий Андреевича — пенсионера.
Лесникова Мария Борисовнана — пенсионеркана.
Бутаев Дибир Усмановича — пенсионера.

№ 58 йолча [illegible] гIолла

Трапезов Николай Ивановича — директора.

№ 1 йолча [illegible] школе гIолла

Баутова Александра Семеновнана — пенсионеркана.
Строганова Анастасия Семеновнана — пенсионеркана.

«Грознефтеоргсинтез» производствени объединене ВОХР [illegible] отряде гIолла

Адаев Ярален — стрелока.
Бусаренков Иван Корнеевича — команда начальника.
Леонова Екатерина Матвеевнана — стрелока.
Минкова Янош Эльдатовича — группа начальника.
Исаров Насвалана — стрелока.
Тайсумова Васарана — стрелока.
Устинов Алексей Петровича — группа начальника.
Чупракова Евдокия Петровнана — стрелока.
Гадуев Зелимхан Гадуевича — стрелока.
Пьянова Зинаида Федоровнана — стрелока.
Зухайраева Пацала — стрелока.

Ленина орден долуча «Грознефть» производствени объединене aIамаргIтехача военизированни отряде гIолла

Климова Мария Павловнана — стрелока.

НГIАССР финансови министерстве гIолла

Кузнецов Иван Дмитриевича — пенсионера.
Марков Михаил Ивановича — пенсионера.
Шапошникова Галина Митрофановнана — пенсионеркана.

НГIАССР МВД гIолла

Нищенко Таисия Пантелеймоновнана — бухгалтера.
Коробков Генадий Ивановича — кадрай отдела инспектора.

Госбанка Нохч-ГIалгIайн республикански конторе гIолла.

Абосова Софья Николаевнана — экономиста.
Аушев Магомет Габоршиевича — инкассатора.
Белкин Иван Трофимовича — кассира.
Кобзаренко Антонина Федоровнана — кертерча бухгалтера.
Кривцова Татьяна Ивановнана — уборщицана.
Лутаруаев Курбан-Гали Лут — инкассатора.
Никоселова Пелагея Георгиевнана — дворника.
Пономарева Вера Яковлевнана — кассира.
Тодоренко Степан Кондратьевича — юкъарча отдела начальника.
Халикова Зинаида Петровнана — йоьккхагIча экономиста.
Яковлева Антонина Макаровнана — бухгалтера.

ДОСААФ Заводской РК гIолла

Сорокин Павел Николаевича — пенсионера.

Грозненски горфинотделе гIолла

Онич Анна Ивановнана — отдела начальника.
Севостьянова Лидия Васильевнана — отдела начальника.
Егиш Павел Васильевича — госдоходни инспектора.

НГIАССР Министрийн Совета [illegible] йолча управлене гIолла

Зайцева Екатерина Степановнана — йоьккхагIча экономиста.

Госторгинспекци потребкооперацен профсоюзни обкоме гIолла

Новоселицева Тамара Игнатьевнана — столовой треста профсоюзни aIамаргIтехача комитета председатела.

ОКТЯБРЬСКИ РАЙОНЕ ГIОЛЛА

Къилбаседа-Кавказски [illegible] станци Грозни гIолла

Горина Вера Алексеевнана — йоьккхагIйолча приемосдатчика.
Гусева Агриппина Моисеевнана — йоьккхагIйолча стрелочника.
Мунаев Абдул-Керим Муцаевича — болхлочоа.
Пикулина Лидия Георгиевнана — йоьккхагIйолча приемосдатчика.
Рогозина Мария Антоновнана — сигналиста.
Ханкина Татьяна Яковлевнана — йоьккхагIйолча приемосдатчика.
Шерешков Иван Павловича — башмачника.
Юрченко Нина Ивановнана — приемосдатчика.

Къилбаседа-Кавказски [illegible] Грозненски наькъа дистанце гIолла

Гусева Анна Фроловнана — переезда дежурнена.
Гремячкина Надежда Давыдовнана — переезда дежурнена.
Гечева Зоина — наькъа монтера.
Дьяченко Мария Григорьевнана — переезда дежурнена.
Еркина Мария Павловнана — переезда дежурнена.
Косова Татьяна Григорьевнана — переезда дежурнена.
Капустина Мария Ивановнана — наькъа монтера.
Климова Ульяна Степановнана — переезда дежурнена.
Новомлинова Валентина Андреевнана — переезда дежурнена.
Наумова Антонина Ивановнана — переезда дежурнена.
Панько Владимир Ильича — наькъа бригадира.
Сидоренко Натальи Александровнана — наькъа монтера.
Сойма Юрий Ивановича — наькъа монтера.
Тырин Гавриил Николаевича — наькъа монтера.
Хамзулаев Хусейн Алимовича — переезда дежурнена.

Къилбаседа-Кавказски [illegible] гражданский сооружений Грозненски дистанце гIолла

Валиахметова Антонина Петровнана — уборщицана.

Чурча гIуллакхийн Октябрьски районни отделерча охранин отделе гIолла

Гиреев Алсбек Махмадовича — хьехочоа.
Ушаев Жабраила — хьехочоа.

№ 34 йолча [illegible] школе гIолла

Даянова Халимат — уборщицана.

Городской санитарно-эпидемиологически станце гIолла

Акопджанова Нина Акоповнана — лора-эпидемиолога.
Афанасьева Варвара Андреевнана — лаборантана.
Крайнова Вера Федоровнана — лабораторе заведующиена.
Панкова Евгения Степановнана — отделене заведующиена.
Релик Ираида Михайловнана — лора-эпидемиолога.
Стасенко Мария Тимофеевнана — лора гIончана.

Мехкадаьтта промышленности Къилбаседа-Кавказски [illegible] Iилма-тохкама институте («СевКавНИПИнефть») гIолла

Бурмакова Ольга Михайловнана — уборщицана.
Дегтярев Александр Павловича — отдела начальника заместитела.
Желтиков Дмитрий Васильевича — кертерча технолога.
Калашникова Александра Ивановнана — йоьккхагIйолча Iилман болхлочоа.
Малкевич Феодосий Лаврентьевнана — йоьккхагIйолча инженера.
Павленко Николай Семеновича — токара.
Широков Владимир Александровича — кертерча специалиста.

Грозненски автовокзалийн пассажирски автостанцейн производствени объединене гIолла

Константинова Анна Павловнана — кертерча бухгалтера.
Петляков Алексей Ивановича — пенсионера.

Нохч-ГIалгIайн курортоуправлене гIолла

Каваев Никита Анисимовича — болхлочоа.
Мачулина Екатерина Яковлевнана — кладовщицана.
Мудаев Али Увароевича — машиниста.
Фиктор Ида Ивлевнана — бухгалтера.

Нохч-ГIалгIайн АССР Лаккхачу Совета Президиума председатель. Х. БОКОВ.
Нохч-ГIалгIайн АССР Лаккхачу Совета Президиума секретарь Н. ПРАЙЕНЬКИН.

г. Грозный,
1978 шу, 19 декабрь.

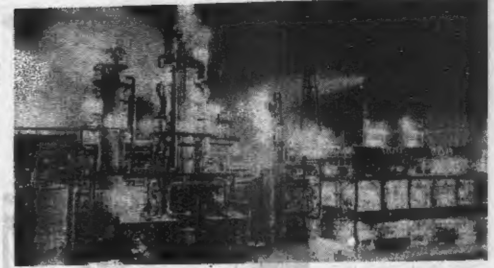

Кемеровски «Азот» яхача производствени объединене болх бе йолаллийта кийтьеш я «Аммиак-2» яха Самотлора Iалама газ чаккхоахаш хургйолу комплекс.

Кердачу химически гигантo хIара шера 410 эзар тонн аммиак арахецарги. Цунах хьаа йиш хургья Казахстане, СибарегIенна, Гаьнарча Малябоаленна лаьрхIа цIа ала миллион сов тонн минеральни удобренеш.

СУРТА ТIА: «Аммиак-2» яха комплекс.

А. КУЗЯРИНА сур. ТАСС фотохроника.

Iилман техникан доьзонаш

БАЬЦОВГIАШ ЛОРАЛУШ Я

Баьцовгlаш лорарна декхар, цlаккха а ца лаьттача бесса, ира латт хlинца, хlинца аьлча, из юкъарчу доаццо дуьнаденна да планетарни масштаба эттара лоархlамаргlерчи проблемех цхьанниц. Тlеххьарча 25 шера деррачу дунеп тlа юртбоахама продукце производство шоаза гаргга цlамхьйттача хана лазараш хилар а зуламдергаш летар а бахьан долаш ялаташ кхоаза соьгlа эшаноро, хьувнгьш лорабара ю расходаш кхоаза — диказа алсамьалина йоллашехьа я. Хlанзарча интенсивно лаьтта леладера хьалаша — юртбоахама производства концентрацеи интенсификацеи, керда лаьтташ кераддерладаро, шоррача лаьтташ тlа цхьан тайпара доле гlадlадеро — хьеду лазараш даржара эшаш доле хьалаш. Ишта ситуаци эттача дог доахилта а из юртбоахама культурашта тулаче лазараштех цlара зенеш деча хlамаштех тlаlгlертта духьале еш ца хилча хьувнгьш теппаме лаьха хургхиларга.

Из проблема къоастаеча керда хlама да фитоиммунитете индуцировали яр, кхыча тайпара аьлча, баьцовгlаех шоаех доахна низаш оарцагlдахар.

— Баьцовгlашта иммунизаци яра приемаш lомаяро, хоаш долуча тайпара, цlенъаь дlайоахаргьяц юртбоахама практикера баьцовгlаш лорарна кхы способаш, амма царех пайда эцара масштабаш доакъаргья, эттара хьалха пестицидех эцарга диллача — аьнна хет СССР АН А. Н. Бахи цlерагlча биохими Института баьцовгlа иммунитета лабораторе заведующиена профессора Лев Метлицкена.

— Шун лабораторе баьцовгlай иммунитета индуцировани яра метода кхоаш тохкамаш де йолаешаш. Фу гучадаьлар опытни участка тlера хьалхара хьувнгьш чубеча, малагlа дехкарош да хlана оаш шоаста хьалйншна уттадерош?

— Дlахачча бlаьсти коартолаши плодобаьцадварашк леладеча Белоруссии lилматохкама институтаца пхьана фитофтороза (цу культурана хулача эттара чlоагlагlа даьржача лазара) дуьхьала отта низ хилийтара коартолаш дlаlовча хана обработка яр мара хlам дац хlана ухх сахьате lалама хьалашка ка хулача тайпара, баьцовгlа иммунитета индуцирвали яра даь. Гонахьарча моттига зедергдоацача шоай тайпарча веществаша цкъара кх мунизаци яь коартолаш пестицидаш кхоаза обработка яь хинларел кlезигагlа цамогаш хилар.

Иммунитета еча индуцироване баьцовгlаш лорарна химически мотодаца къоаса йиш хилар къахьта гуш да хlанзарча, балха юкхьанцарча этапе а. Тхо дага да цlаьхка а иммунизаце тайп-тайпарча приемашка хьажа, дlаюча материала обработка яра дикагlа йола ханаш способаш лахера.

— Ишта кхетаде даьш да, баьцовгlех шоаех боалача лоралара шоах кхайл ца доладалар, медицинени ветеринарен lилмо магаь иммунизаце приемаш Луи Пастера хана дале кагьйолаь йоллашехьа я?

— Сеген хьайбайц иммунитетех баьцовгlай иммунитетех механизмаш тайп-тайпара я. Шура юрий лорадалара реакце системе керттерча лоархlаме я антителаш. Баьцовгlай клеткашта магац патогенни микроорганизмашца къовсам лоаттабара йола антителаш хьаа. Цудухьа дукхача хана дева лоархlаш хинкад, баьцовгlай дукхагlча дакъе йолаш яц тlаккхеташ йола, инфекцена йолча реакце хьисане хьахулаш йола, иммунни [illegible].

Тlеххьарча итт шера даьча тохкамаша теппану, хетаж хиннараш ннйса ца хилара. Баьцовгlай йолаш я, хьайбай а санна, шийх доаца хlама теркаьде а из дlакъовхаде а торо. Микробашта, вирусашта, грибкашта, кхыча паразиташта духьале яра баьцовгlаша пайда яц тайп-тайпарча средствех. Царех эттара ниа болешагlа араш фитоалексинех летт — уакхlенача баьцовгlа ткаьнашца йоацача, амма микроорганизмаш царна чухьача хьахулаши уж детlа ца ухийташ соццаеши йола антибиотически вещества.

Фитоалексинаша чlоагlа теркам тlаьвар шоашта, хlинца аьлча, догдоахилга хилар цар новкъостилца зенаш деча хlамашта духьалара юртбоахама культурай «самообороне» аlаштlехьалиха йиш хиларга. Амма цу лорадара механизмаха доадара, из йолайолийташ дола но лаха дезар.

Из дуделар алха фитоалексинаш гучаьлча массехк итт шу даьнча. Кхо шу хьалха США Коларадски университетех тха институтех цхьан хана хlана яц аьнча, хьанкъостаьнар кхешех коартолашта хула фитофтороз хьоадергех йоахна цу лазара йолча реакце хьисапера, фитоалексиний синтез йолайолийта веществаш. Индукторашоала уж веществаш гучаьлларо хьаьхонх паразит йолаш хилар, хlаьта баьцовгlа лораилара механизм болх бе йолайлийтара йола сигнал а хул.

Хаттар отта тарлу, нагахьа самооборона мел эшаш дер баьцовгlай долаш дале, хlалах хlина хул уж лазарех, отта а хlана эттад уж лораирах дола дош? Гlуланх ишта латт аьлча, дилла а хьаьц патогенни микроорганизмо ия гучалар фитоалексинаш хьахилара йолча чехка лоархlамера хьалхьедерг. Баьцовгlа клеркама «регистраци е», хlаьта долче, цунна реакци е а, йиш йоацаш йолча хана искусственно иммунитет хьалхьоаяр теппаме оборона аlаштlехьанихкар да.

Тха лабораторе хьакъоастаьча индукторашца коартолашта хьалхагlа институте, цул тlехьагlа кхай тlа, опытни участке, обработка ярах хьахиннараша хьагойт баьцовгlай шоаш лоралаоа йолча тароналта лостам бара приемаш лазара гlулахха, хетаргахьа, тхо иййсача новкъа долхаш хилар.

Фитоиммунитет я тайп-тайпара йола соединенеш шоашта чуйоагlача дукхача лоралара реакцех латта lалыате човлхане явлени. Цудухьа цецала хlана дац, техника а экспериментий методика а хlанзарча боарам тlа йоллашехьа из lалаьмате хала проблема къоастара юкха дlатlехьча тlеххьарча шерашка мара аlаштlехьа ца далар.

— Сенна дикагlа да иммунитета индуцировани яр баьцовгlаш лорара бокъол йолча кхыча методех?

— Лазарашта дуьхьала отта мел болча сорташта селекци яр юртбоахама культурашта хулача лазарашта духьаларча къоасама радикальни способ лоархlаш да. «Кхолхар лорар», генетически хьахкина баьцовгlай духьала оттарлара низ — дог доахийташ йола хьувнгьш дlахо эшалулга кlезигдера перспектива.

Кlезига кхьачадац юрта боахамга селекционерашна кийчдь дуьхьала оттара низ ланяв бола фу, амма, хала хете я, мишхчул дукхха а кlезигагlа да из. Хlаьта вале тамаш а и хlаяо, шерьнаре юкъера лаьрхlача хьувнгьш кхоалагlча даьнх вай доахача зуламдергий атакаш селекце методашца йиала юхатоха маца аlаштlехьдаргда яхача хаттара шоп дала хьоакерзала сагl.

Дукхача итташ шерашц цу лостамагlа бет латтача селекционни балха итогий уйла а я, мах бича, томашта ушлуш вайна гурги хlанзарча юрта боахама хьалашка къастта хоалуш дола цlенхаштара кхочамбоацараш. Лазархьедергашта духьала отталуш дола дукха фуш, цу зуламдерта мерла тайпа гучайнхкача, из дулеш хилац. Ишта, дукхача хоьа уж ниёчдара хьиlгача кlих хьахиннараш кlезигагча ханна мара пайдана хилац.

Тlехьенгара тlехьита юлача белгалонашта тlаьхьам лоаттабеш йолча генай система геттара кийса аlаштlехьаьинкха я. Цудухьа чlоагlьенача гена хьинар айдара селекционерага дуденнар гучаоьлача, ца хилча динагlа йолча, кхыча белгалонашца дувзаденна хул. Ишта, масала, хlана а долаш дац фитофтороза духьала отта низ болча каста кхачача коартолий фу.

Дукхача боарамe этта арахеца а сихха эффект луш пайда эца а йиш йола пестицидаш гучаьлча баьцовгlаш лорарна химически способ керттера хилар. Цхьабакъда, хlана хlаранена хоша да химе юрта боахама даьсоьгlат троицки гоора тайпара хlама хилар. Кхачанцарча цхьайолча пестицидий кхерамеча концентраце, сага а хьайбашта а цар лоаттабеча токсически lоткъамо, экосистема тайп-тайпарча элементашта доххьана химикаташа еча кхыча тlаьхьенаш боалача воздействешв дlадих проблема къоастаяра керда лаьнкъаш лохилга.

Алла АВИЛОВА.
(АПН).

ХАОТТАМИ ДIАЙНЙНА ХIАМАШИ

Январь бетта хьалхарча итт дийнахьа Арктикера цхьа даькъа шийла фо Къулбеньа а кхоач. Вай республике январе шелал цхьайолча буйсашна 20—23 градусага кхоачаш хилар, хlаьта лай тlа lойиллача термометро хьахекхар 24—27 градус шелал.

Январь бетта хьалхарча итт дийнахьа масса хана хулаш йолчух 3—4 градус шийлагlа яр. Тlеххьарча 33 шера январь бутт боалаш низаьмо температура хилар вай республике кхоаза: 1954, 1957, 1977 шерашка. Дlайийнача культураш дерттlа la даккхара эе ди мет декабре массехказа январе хьалхарча деношкеи йоахал отташ хиника хиларо.

Цхьабакъда, la доладелар вай республике дикна лов а дуллаш. Нормал кхоаза дукхагlа диллар лов декабре январь бетта хьалхарча итт дийнахьеи. Гурахьа лаьттанца кхоачамболлаш тlоадал ца хиннилга дага а кхоачаш, лаьтта дукхагlа тlоадал loвар дукха лов соцаделга аlаштlехьданкха деза. Цу гlуланхо йиш хулийтаргьа гурахьа дlайийна культураш дикагlа lангара яха а.

Эттара чlоагlагlа шелал эттача хана лаьттан тlа 10—15 сантиметр лов уллар. Из бахьан долаш гурахьа йийнача культурай овлаш долча метте лаьтта 2—6 градусага кхачалца мара гlорадазар. Хlаьта изза шелал кхерама яц la дакхдача культураш. Январь бетта хьалхарча итт ди чаккхдоалаш лаьтта 10—20 сантиметр кlоарга гlорадаьдар.

Гурахьа хаоттама хьалаш кхоачамболлаш дина ца хиндаь цхьацдайолча моттигашка культураш эсала дегlаьлхай. Уж тайпа йолцарна шелало зе де мет, нагахьа санна лаьттан тlа улла лов 3—4 сантиметрал лахагlа ца хилча.

Кlезиг-дукха йоахьенача тlехьагlа, январь бетта тlеххьарча итт дийнахьа юха а чlоагlа шелала меташ я. Из бахьан долаш дlайийна культураш хlана мел дика кхувш йоагlа хьожаш хила беза специалисташ. Из гlулакх хоаш хилча lан кlал яха культураш шелалах лорара хьанхха а мероприятеш аlаштlехьаьха йиш хургья.

Л. ТОЛСТОНОЖЕНКО,
инженер - агрометеоролог.

Москвичий проектагIа

МОСКВА. «Гипропроса» специалисташа кийчъьхча проектагIа городе Ульяновске хьалъеш латт СЭВ членаш долча мехкий гражданский авиацена лаьрхIа летин, технически, диспетчерски персонал кийчъяра йола дешара центр. Цу тайпара центр хьаяро торо хулийтаргья граждански авиаци, самолетий нерда тайпаш, эксплуатационни оборудовани дегIаяр чоте а лоацаш хургбола специалисташ дика Iомабаь кийчбе, долче — хаоттама хьалаш мичча беса дале а самолеташ лелара хкерамале Iалашъе а.

Уж дешаш болча хана шерра пайда эцаргба кердагIа йолча оборудованехи самолет лелача хана бокъонца хулаш долча хьалкъаца имитаци еча лаьттан тIарча тренажерехи.

Комплекса чуйоагIаш хургья учебно-лабораторни тренажерни корпусаш, гостиница, активни спортивни залаш.

Из комплекс хургья Ульяновске керттеръярех градостроительни цхьа ансамбль. Шай тайпара эламема архитектурни отделна еча шерра дIаяхийта лерхI хIанзара чIоагIагIа йола материалаш. Ульяновске дешара центр хьаяро кхы а чIоагIагIа поакъостал дергда СЭВ членаш долча мехкий авиаспециалисташ летчикашен дIалола лелaдеча гIуланкашта.

СУРТА ТIА (аьрдехьаре аьттехьа): СССР граждански авиаце Министерства дешара заведений управлене начальник К. П. Дарымов, цун заместитель Н. Ф. Диденко, «Гипропроса» нерттера инженер дешара центра макета юхе ба.

Л. ПАХОМОВАЙ сурт. ТАСС фотохроника.

Доазол дехьара

НАЦИСТАШТА ДИТА ЙИШ ЯЦ ЦАР ДАЬ ЗУЛАМАШ

ФРГ массови хиформанце средствашь, йоккхагIа йолча политически партей боккхий дентелаш хьинаре дакъа лоцаш ба аьттехьарча пизаша дIайолальча. дIахохьоргда Малхбузен Германе нациста ца дай зуламаш судага гIоллa тохкнлга е 1980 шера 1-ча январе денз «ха тIехъьпкай аьнна» дуладергда гIулинх яхача дешах йолча дискуссена юкъе. Цу тайпара йола дискусси гIаттара фанто ше цIаьхха а хьахьох Федеративни Республикера массе а тайпах бола реиционераш хьалиа а сйина мара сатуыш ца хилар. Ужьм тIехьтIехьа чIоагIагIа хьуяа еттаорядкаш хуьна гIерташ, серцагIбаьннаб Малхбузен Германе общества дегIадкар аьттехьа хьоьзадара (ала деза, цхьадолча дакъе аьтту а буьлаш). Царна кIеэига хет довзаш доле «профессеш ехкар», «хьатташа кера тIамйдаь» «полице декхарех дола законаш», кхыдола антидемократически соцамаш. Малхбузен Германерча аьттехьарчар де лерхIар — фашизм бокъонца бехке пIенъяр, хьалха гитлеровцаш хиинараш кагирхошта юкъе «моакха идейш» йоаржае шерра мукъа битар, ерригa прогрессивни организацеш йохаяр, сагаца мрастагIал дола нацистски идеологи йоаржаергйола аьхпортарни паччахьалкхе хьаяр.

ХДС/ХСС хулгаьдеча деятелаша «гуманни» къамаьлаш ду ха яха бола нацистски палачаши судебни бехктоккамах мукъабаха а беза кхьиеттел «кхоалагIча рейхаь» берригача зуламхошта «генеральни амнисти» е а еза яхаш. Оппозиционни партей блоко пу тайпара позици лацар бахьан доацаш дац. Дуккха христиански демократаш шоай хана кIезнга хиина а дуккха хиина а юкъарчал доацаш нацистски режимаца бувзабеннабар. хIанз хабаргIа ма-могга цунца хIама ца хиннаргаш хила а. критически уйлаш йолча общественноста хьалхашка дог тийша бола антифашисташ хиннаб шоам ала гIерташ а уж бале а. Цхьабакъда. факташа дуцараш кхы да. Массакена а дита дагадоагIа дуккха ха йоацаш прогрессивни писатела Р. Хохута нацистски судхочо Фильбингера фашистий диктатура шерашка наха бовбе судаш еш дача приговорех дийцарех. Ше дача зуламаш тхьа кхойтта шера хьайла лоаттадо вIашшIехьдаьнинад Фильбингера. Белгалдоаннаргда вай цунга хIана а ХДС лаккехьарча постах пал хилар. Ишта дов ташде Карстенс. Шредер, кхьйараш санна болча оппозице лидерашта дIаяхача хана леладаь «моакха» гIулакхаш. Уж беррига а. хоаш да. шоай «демократически» клерикально-консервативни партеш бIехьергйола толлнмаш дIахо дича а. гIулакхаш бокъонца гучадаьхача а бакъаьха хеташ бац. Из дайта йиш яц цар къахьста хIанз оппозицени блок 1980 шера бундестаге хургдолча аргIарча хорхамашка паччахьалкхен Iаьдал ший бе доцла гIерташ йолча хана. хIана аьлча, цу хьалкаца къахьсте оврцагIбаьнна ба уж малхбузенгерманске хархархошта хьалхашна шоай сий лаккха лоаттадера.

Дуккха наx боабеча дакъа лоацаш хиннача нацисташца дIахо леладергдолча гIулакхий хьакъехьара дискусси хIанзоаце. мехка демократически гIозаранта юкъе белгалдоаннача тайнара, дукхагIча даькъе практическичул хьалхагIа риторически лоархIам болаш яр. Малхбузенгермански правительства хIанз в ратификацн яьиц ханаш тIехьаилар тIема зуламхоштеи едамленна духьаларча зуламаш дьорашпен дпагIаш ца хиларах йолча Дунен халкъашта юкъерча конвенцена. хIьаьта ФРГ юстици цхьаннеца а ца хиннача тайпара къахетаме а я нацистий палачашца. ТIом дIабаьнначул тIехьагIарча ерригача хана 82667 доп гIоттадаьдар царна духьала Федеративни Республике, хIаьта дийцарашн 8426 мера дац. ВIашк найседара аргда вай, гитлеровски оккупацена кIал хиннача лоаллахарча Австре тахандарча денкалца судаш льраш 130 озар нацистски зуламхо на. Бонски паччахьалкхене ерригача дIаяхача хана цхьакха а наьха цIий хьалета нацистски адвокат. цхьанка а судахо хейнаваш зуламхой хувибабеча суда гIанда тIа. Гестаповски шефаш а хIара иттнена юкъера цхьанна мара вац доп судо дийца. ДиьлегIа шу да Майданеке хиннача концентрационни лагера нацистски палачашта Дюссельдорфе еш латта суд ль па йоаль. хIаьта пуи догически дух хIанз а гуш а дац. Из тIехьа еш йола суд е кийнлуш 10 шу даьккхар. ТIом чаккбаьнначул тIехьагIарча шерашка Майданеке зуламаш дечь цхьа эзари ах эзари эсэсовец гучаваьннав. Царех 350-нена 60-ча шерашка ховдамболаш йола уж бехке бу материалаш гулъйнр. Цхьабакъда. царех дукхагIа бараш пIеззига кхера а бах хIама а да деш бетар. хIаня Дюссельдорфе 14 нацистски палача доп да дувцаш, уж кортавехьа ба. нагагахьа суде тIа а боагIаш. Ишта латт тахапарча ФРГ нацистски тIема зуламхой бехктохаме озара гIулакх.

Нацизм хиннача хана IаьдалIа тIаккузм хиннача наьха Объединене президиумо 1978 шера ноябрь болабеннача хана ший аргIанарча заседане ховдамболаш хьайичкар бундестаго ханаш тIехьаяьар тIема зуламхоштен адамлена духьала зуламаш дьраштен доагIаш ца хиларах йола Дунен халкъашта юкъерча конвенцена хIаш мукъагIа ратификаци яр. Цунца цхьана заседане решенеш яьяр хIанз йолаш мел йола хьалхи эсэсовцаш хиннарий объединенеш дIаяхаран моллагIа расистски пропаганда сххарах лоаттабу хьовсам чIоагIбе. Цу тайпара да ФРГ юристий демократий объедниене федеральни бюрос дIадехараш а. Цу организаце яьча официальни заявлене тIа яьшад. нацистски зуламхой «ха тIехьлларах» бехктохаме ца озаш битар мехка Керттерча закона 25 статьяна духьала хиина ца Iеш. ФРГ парламенто дунен халкъашта юкъера бонъо терхолъеш па хилар лархIа а йиш йолаш хIаза да.

И. БЕЛОВ. (АПН).

Эритрея яхача Эфиоски районашка уж раскольнически седаратистски группировкех мукъальхачул тIехьагIа цагара вахар вIашIехьдаьнна тоалуш доагIа. Городашка болх беш я больницаш, транспорт, тIкаш.

СУРТА ТIА: Эритрея яхача провинце административни центре — городе Асмаре.

ТАСС фотохроника.

ПАЧЧАХЬАЛКХЕН ЛОАРХIАМ БОЛА ГIУЛАКХ

«Юкъера дешар хьехача школай дешархошта дешар хьехнлга, кхетам лулген уж къахьегама кийчбелген дIахо эргадоаккхаш тоадара хьакъехьарча» КПСС ЦК-ай СССР Министрий Советен соцам тIа къьыгта белгалдаьккхад, кхуин йокгIа тIехье къахьегама кийчъелта таханарча дийнахьа школа сий дола а бехктохаме а декхар долга. Кагирхошта къахьегама кхетами профессионални лостами баларо дешашта хетальча Ерригроссийски совешане доакъошхошна дахьйтача моатаал тIа поакъоста Л. И. Брежнева аьнпад: «Вай общество дегIаатара хIанзарча этапо дукхагIа дIадех къахьегама хьисапагарен чулоацамгарен, саг ваьарга кийчвар. Вай ханара советски болхло а хиина дIаоттара идейно чIоагIвенна, шеба политически сакхетам болаш, кIоаргга ший професси йовзаш хила веза».

Цудухьа къаьстта лоархIам болаш гIулакх да тахан кхетам балара балха деррига а довкъош цхьан комплексе вIашагIтохар, школа чаккхьикха кагирхой тайп-тайпарча профессей юхьитаи йовзаш а шоай къахьегама шиш дIаболабе кийча болаш а хьааихебелга.

Мишта дIоттабьеб тха района школашка дешархошта къахьегама кхетим а профессионални лостам а балара болх? Укх тIехьарча шерашка района школашка хьехила йолеиппай идейно-политически, правственни кхетам балара болх эргабоккхаш тоабара ларда тIа латташ йола дешархошта къахьегама кхетами профессионални лостами балара комплексни система.

Юрташкарча школей 400 соегIа дешархо ва «Тракторашь юртбоахама машинаши» яха курс чакхйоаккхаш. Дешархошта къахьегама кхетам балара школа а хиния дIаоттал ремонтни бригадай балха юкъе цар даькъ лацар. 8 — 10-ча классай дешархоша шоаш тоаю школашкара мебель, инвентарь, гойтаре пособеш. Кхетам балара балха дика берипт луш хIама да ахкан замалахьа дешархой производственни бригадай балха береш юкъеозар. Цу производственни практико кхетамца дIахо кхуьх дешара кхуыш йоагIача тIехьенка шера идейно-политически кхетам балара тIаберзабьа чакхбоаккхаш боле болх.

Районе кIезига яц юкъьанцарча классашна дена къахьегама урокаш чакхйоахилга а къахьегама кхетам дулта а дика вIаштIехьдаьккха школаш. Цига дика болх бу дешархой производственни бригадаша, дешархошта лаьрхIа хьаьча мастерскешка долаш да болхлой тайп-тайпарча говзалий юьигиш Iомаяра эшаш мел дар. Царех я № 1 (дир. И. Г. Мишекин), № 8 (дир. Н. Ф. Мищенко). № 20 (дир. С. Г. Зосим), № 19 (дир. А. С. Базоркин), йола школаш. № 4 йола школа-интернат (дир. Б. У. Льянов). кхыараш. Дешархошта профессионални лостам балар духьа цига каст-каста чакхйоах беседаш, предприятей, совхозий толашагIболча болхлошца дола вIашагIкхетараш, кийчъю тайп-тайпара выставкаш, диспуташ.

Къаьстта дика белгальяьлар СоагIапчарча № 19 йолча юкъерча школера 50 сагах латташ йола «Снiг» яха производственни бригада. «Ингушский» совхозо Iуьал де цуина дIаелар 75 гектара тIара комсаш. Дешархоша дика лелaдир шоашта тIадилло гIулакх. Цар хьалхара моттиг яьккхар совхоза болхлой бригадашта юкъе яьржача социалистически яхье. Цуа соегIа. специалисташа яхачох, цар балха дикаI а дакка хIама лоаааш яр. цу тIа шоашта тIачIоаеIаьль хиннача 75 гектара меттел цар лелайир 121 гектар комсаш. Шоаш баьча балхах дешархошта дьахкар 10 эзар сом ахча. Школе дика традици а хиина дIаотташ латт дийша баьнача кагирхошта юкъера дешар чакхдаккхарах долча документаца цхьана къахьегама киекаш дIа-телга. ТIехдика болх бу укхазарча производственни бригаде йоккхагIйолча классей дешархоша Гаиева Зинас, Белхароева Дибас, Цокиева Вахидата, Муружева Заирес, Плиева Лейлас, кхычар.

Ишта дика белгальяьннай № 2 йолча бархIнерарча школа производственни бригада а. «Кавказ» совхоза 50 гектар комсанта Iуьал деш хилар цуи доакъошхой. ХIаьта царех 25 саго урокаш чакхьаьнначул тIехьагIа кхапнка къахьеташ Ленински комсомола сийна 60 сахьата хIаране болх бир.

Цхьабакъда, гIулакх массанахьа а дац иштта дика. Цхьанна а тайнара болх беш хилавзар №№ 5, 7 йолча школай производственни бригадаш. Цу гIуланта бехке ба цу школай кулгалхой санна, дешархой производственни бригадаш вIашагIйохкара шен пIелгах ца теха «Алханчуртский», «Малгобекский» совхозий кулгалхой а.

Производственни бригадай балха юкъе кхы а да цхьацадола кхоачамбоацараш: кхашка къахьегаче, дешархошта эша хьелаш вIаштIехьдаьккхадцар совхозий кулгалхоша, йолаш яцар спорталоцадкаш, цхьаза ханнахьа шала хий тIа ца лаьхьаш, хIама яа Iоховша ястолаш доацаш моттигаш а нийслора. ТIаккха мишта лоархIабергба кхуин боагIаран вахаро. вай хакерча производства дIадехарех? Школа балха хьакъехьарча партен правительствай соцамо дIама-дехка мишта кийчбе беза дешархой хьинарерча къахьстама, творчески балха? МалагIа нах ба тахан а кхоана а производстваьна эцаргбараш? Цу тайпарча хаттарашта дола жоп цхьана лаха деза школо а базови предприятена — шефаша я. Цхьабакъда, тахапарча дийнахьа района школашьтен предприятешьтен юкъера бувзамаш ма-хетта дац. Шефаша хайра новкъосташ дац школашта кхьиеттел ремонт еча а.

Дика шефаш дуккха бац районе. Шефски балха хьалкъехьа кхычар масал яца мерсарда Вознесенски газ чакхбоахача завода коллективагара. Каст-каста хул цуп ишкалан № 3 йолча школе, цар гIо ду школе ремонт еча, дешара мастерскеш оборудовандца Iалашъеча. Духхьал цу цхьан предприяте мара школерча мастерске болх бе саг хьожалаьлац. КIезиг-дукха школашта гIо ду Малгобекски УБР, «Ингушский» совхоза кулгалхоша. Хоаш мадий шефски болх алхха материальни гIо-новкъостал дарех лаьтта ца Iелга. Школашта шоай шефашкара новкъостал эш идейно-политически, правственни кхетам дуча а. Укхаза шеко йоацаш, тоъал бокха бехк тIа бьэк шефашкара бувзамаш чIоагIдара хьинаре яьа ца тьетача школа кулгалхошта а.

Района совхоашта ахкан замалахьа болхлой кулгаш тоъац. Цудухьа школашкара каст-каста гIо дех цар. Цхьабакъда. хIанзелца цар даь цхьанкха хIама дац районе дешархой къахьегамех салаIарен лагерь вIашагIйоллара. Цул соегIа. цхьанна а совхое кхьиеттел цхьанкха а кхай тIара стах яц дешархошта бола бара а салаIара а эшаш дола хьалаш доаце.

Юрташкарча школашна хIанз а тIехьа эсала я дешара-материальни база. Цига вIашагIъехкаш машиноведеие кабинеташ. йолаш яц тракторашь. автомашинаш. ДIахо ла месоргдолаш хIама дац предприятеша дешархой Iомабе эьша школашта еха вIашагIьынна тракторашь, автомашинаш. станокаш телига. Цу гIуланко дешархой производственни практика дIаехийтац. ХIаьта кхетаде хала дац гIулакх цу тайпара дIаоттадаро къонабарий болхлой профессешка бола чам чIоагIбергбоацилга. Предприятей кулгалхоша кхетаде деза тахапарча дешархоех кхоана шоай болхлой бара тахане а йоахо езилга. Школа а производственни коллектива а низ цхьана вIашагIтехача мара кхоачашдуургдарех дац кхуыш йоагIача тIехьенна къахьегама кхетами профессионални лостами балар санна дола паччахьалкхен лоархIамера гIулакх.

А. АЛИРОЕВ. МагIалбика гороно заведующий.

МЕЛЛА-6 МОСКВЕ КОЛЛЕКЦИОНЕРАШ

Хала да ваха гулъеш мел болча хIамай цIераш яц. Москве бахача наьхах регистраци яь ба дошетий, эклибрисий, художественни открыттий, значокий, миниатюрни книжкай, киса доаххадеча календарий, музыкальни инструментий, бегий, шиццикий гуралий, техники коллекционераш...

Оаха дувцарга коллекционироване эттара чIоагIагIа даьржача тайпа шиклех — филателистех.

Официальни йоацача даькостгIа, вай планета тIа массехк бIаь миллион саг ба почтови маркаш гулъеш. МалагIа ба цу почтови миниатюрай нах тIауаза низ? ХIаниб иа езаешка хазал нах?

Каст-каста «дунен кораолаш хоа цунах. Цу тайпара дола «кор» хьадийллача никъ бергба Iа космосе, исторе, музее, заповедникe...

Москве, Армянский оалача цхьан хьаьнача переулка тIа, доакха доацача шоза вIаштIара даьча цIеношка я филателистий Ерригсоюзни общества тайп-тайпара ханаши профессеши йола столице ваха 30 эзар соегIа саг чувоагIача Московски отделене «штаб-квартира». Царна юкъе ва Шоаза Советски Союза Турпал яха сийлен цIи ейна летчик-космонавт Георгий Гречко, Советски Союза Турпал летчик-космонавт Лен Демин (из ва филателистий Ерригсоюзни общества председатель), академик Илья Лифшиц, композитораш Кара Караев Дмитрий Кабалевский, драматург Виктор Розов. гIорваьнна хореограф Игорь Моисеев, цул кIезигагIа вахa вовзаш воаца артист Михаил Жаров. Укхаза филателист цхьанкха уйла а ца еш дуккагIа маркаш лоьхе гIерташ лелачох лаьрхIац, лехарен хоралрен филателиатIех хетачох лоархI. Ер ва, масала, инженер Александр Вигелев, Дуккхача шерашка ший еррагача мукъача хана ярхашка яхав из, буттига тIа буртиг буллаш Россе почта исторе материалаш а гулъеш. Дукха ха йоацаш филателистий Ерригсоюзни общества «Связь» яхача издательствица цхьана арахийцар 40 эзар тираж йола «Дьахен почта истори» яхача цун Iилма монографе хьалхара дакъа. Арахеца кийчдеш да цун шоллагIа дакъа.

ЦIи йоаккхаргья укхаза мехка вовзаш волча специалиста тIаьш техкача инженера Каминский Бориса. Цу дахьъера цун толамаш массехк ордеица белгалдаьхад. Башка дукха ха йоацаш цу совгIатахта тIаккхийтар филателистически дараш — Праге, Париже, Стокгольме, Филадельфе хиннача выставкий дипломаш. Каминске дIахьекхадар цига ше гулъянь цаI-ах бIаьшере хьалха почтови ведомстваша гIоллa чакхдьнначa къаьстта письмой коллекци.

Филателисташ шоай массегашка вIашагIбетталу обществе заседанешка меттел, клубашка а. Москве бIаь ехавзтъа гаргга я уж. Шерра йовзаш я СССР Iилмахой Шагlарен искусствий балхахой ШагIарен. «ГIишлопхой». «Металлурги» яхача культуре цIеношкера. А. М. Горьке цIерагIча клубера филателистий клубаш. Дика йовзаш я хьаштий клубаш оалхи ярош — «Iилам». «Полярни филатели». Йолаш я болалушбарий клуб — «Юность».

18 шу даланза болча коллекционерашта (из ха яьннараш ба общества членаш дIанийбераш) лаьрхIа болх беш я кхувшбоагIарий секци. Москве цу секцеца ва кхъ эзар гаргга кIаьнки йиинги. Цар мукъагIа я пионерий школьникий ЦIеношкара. школашкара нрукокаш. Кагийбарашца болх беш ба обществаера опыт йола кулгалхой. Шер-шера хул Москве пионерски организаце шу дуззача ханаца нийсйой кхувшбоагIача филателистий выставка.

Николай ВАКС. (АПН).

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

СПОРТ

СПАРТАКИАДА ЗАЧЕТАХ

«Трудовые резервы» ДСО республикански Совета спортзале чакхъьнний. Нохч-ГIалгIай АССР спартакиада зачетах йола мIаха паха юкъе ший лоIамагIа кIалтохаргах латара яхьаш. Цу кхьаша хьакъоастабе безар феврапь бетта Грозне хургйолча КъулбехьеI Россе зональни турниpe дакъа лоацаргдола толашагIбола атлеташ.

Яхьашка хьалхе къуяаш хилар «Трудовые резервы», «Спартак», «Локомотив», «Труд», «Буревестник» спортобществой, республикански берий-кагирхой спортивни школаш эскара спортивни клубех (СКА) командаш. Командашта юкъе хьалхара моттиг яьккхар СКА атлеташа, шоллагIеи кхоалагIеи моттигаш — «Трудовые резервы», «Спартак» обществай командаша.

Хьалта къаьст-къаьстача спортсменашта юкъе шоашой доаала категорешка говзала кхычарел тIех хилар Артапов Абу, Арсамеков Муьхьад, Шамшнов Тимур, Ахмедов Ваха, Сайдулаев Ваха, Абдулаев СаIид, Юсупов Висан, Зубайраев Чингиз, Калаев Iумар, Мисаев Iийса.

ПРИЗЕРАШ А ХИННА ЦIАБАЬХКАР

Туле хилар «Трудовые резервы» спортобщества Российски Совета кагирхошта юкъе ший лоIамагIа кIалтохаргах латара хьалхе якъара яхьаш. Царна юкъе дакъа лоацаш бар вай республика эмкалаш а.

Вай мехкахошта юкъе чемпионий цIераш яьхар Куракаев Алама, Умаров Хаваж. шоллагIа моттигаш — Батаев СайдIаьлас, Есаков Iийсас. Индербиев Веслана. кхоалагIа моттиг — Ахмедов Султана.

«ТЕРЕК» — МОСКВЕРЧА ТУРНИРЕ

Москве чакхйоаккхаш йолча спартаковски командай Iаи турнире дакъа лоацаш я «Терек». Ший подгрупе вай командо счет 3:1 а йолаш эшайир Орелерэ «Спартак» Саратовера «Сокол». КхоалагIча матче вай мехкахоша эшайир Москвера «Красная Пресня» яха команда 2:1.

Турнира финальни дакъа 15-ча январе «Терек» лайзар Москверча «Спартакаца». Из вIашагIкхетар чакхдьлар.

«АВТОМОБИЛИСТ» — ШОЛЛАГIЧА ТУРЕ

Шевченко яхача городе дIахьош я СССР волейболах хьалхле яккхара «А» класса хьалхарча лига командай шоллагIа тур. Чемпионата лидер йолча Грозверча «Автомобилисто» счет 3:0 а йолаш эшайь Ереванера «Армсельхозтехника», цул тIехьагIа уж ийшар Свердловскерча «Уралэнергомаш» яхача командаца лоацаш — 3:1. ХIаьта кхоалагIча матче грознерцаша эшабир фусамдай — 3:2.

Яхьаш дIахотъош я.

ТЕЛЕВИДЕНИ

18 ЯНВАРЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — Iуйранара гимнастика.
9.05 — «Шоаш наьх моттиг бовзийта, хурнала!»
9.35 — «Юхе ва Джульетта». Телевизионни художественни фильм.
11.00 — Ленински комсомола премеи лауреаташ йолча коллективий концерт.
Йистехьача — кердадарош.
14.30 — Кердадараш.
14.50 — Документальни фильмай программа.
16.00 — Спорта класс.
16.45 — Осипова цIерагIча цхой Паччахьалкхен академически халкъа инструментий оркестра концерт.
17.30 — «Хьаутинки Силкаий начал».
18.00 — Малхьний Ленински университет. «Экономически вIаши гIо деча Советa — 30 шу». Хьалхара передача.
18.30 — «Музыкальни горизонт».
18.45 — «Тахан дунен тIа».
19.00 — Р. Щедрин. 1-гIа симфони.
19.30 — «Монголе гIалла» — телевизионни документальни фильма премьера.
19.50 — «Наськабонлаш» яхача телевизионни художественни фильма премьера. Хьалхара серн.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Наьн ала хай мот-тагIай». Музыкальни программа.
Йистехьача «Тахан дунен тIа» яха информационни выпуск.

II ПРОГРАММА

8.00 — Передачай программа.
8.10 — «Маний школа».
8.40 — «Оалхазараша фа дола меттига». Зоологи. 7 класс.
9.05 — «Сивна ханн». Кинофильм.
9.15 — ПТУ дешархошта. Обществоведени. Къахьегамхошта коммунистически кхетам балар.
9.45 — «Оалхазараша фа дола меттига». Зоологи. 7 класс. (Кердадаккхар).
10.20 — Къамаьл де Испански меттала. 8-гIа передача.
10.40 — «Революционни налена».
11.10 — ПТУ дешархошта. Обществоведени. Къахьегамхошта коммунистически кхетам балар. (Кердадаккхар).
11.40 — «Революционни налена». (Кердадаккхар).
12.10 — ХIама доахаро, хара Iаламан метталаш формаш.
13.00 — Экран — хьехархочун. Телевидене гIо ду истории обществоведена хьехархочох, дешара пачагIча ах шера.
13.45 — «АБВГДейка».
14.15 — Вузе деша болархошта. Математика.
14.45 — «Цавоаза йоахош» яхача субтитрашка дола художественни фильм.
16.05 — Радищев. «Петербургера Москве баь никъ».
17.00 — Сийдоача вахаро оагIонаш. «Тоххама шераш».
17.40 — СССР Лаккхехьарча Совета хоржамхошта паччахьалкхен хоршам. «Юртарча депутатий гIулакхаш» (нохчий меттала).
17.55 — КПСС ЦК ноябрьски Пленума соцамаш — вахаре кхоачашде! «Резерваш эффективно пайда эцар» (гIалгIай меттала).
18.10 — «Могашал» (нохчий меттала).
18.40 — «Нохч-ГIалгIайчу гIалла». Информационни программа (эрсий, гIалгIай меттала).
19.00 — «Хьа горизонташ».
19.30 — «Тха суртaш тIа — Октябрь». Документальни фильм.
19.40 — «Нохч-ГIалгIайчен къонахий» (нохчий меттала).
20.15 — «Бийса дикъаьла хайла шун, бераш!»
20.30 — Волейболах йола СССР чемпионат. МаIа нах ЦСКА — «Радиотехника» (Рига). ЦСКА кхаче атиетика. Дьорцера передача.
21.00 — Третьяковски галерея шедевраш. В. Сурикова сурташ.
21.40 — «Дошо латтараш». Художественни фильм.

19 январь

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — «Iуйранара гимнастика».
9.00 — «Сивьерхане стургаш».
9.30 — «Нокъабалар». Телевизионни художественни фильма (хьалхара серн).
11.00 — Севера халкъа артистий концерт. Йистехьача — кердадараш.
14.30 — Кердадараш.
14.50 — «Хьа къахьегам — хьа лаьаьлар». Документальни фильмай программа.
15.30 — «Шахматий школа». Лоьла бойдаврий класс.
16.20 — «Гвоздь» яхача берий ансамбла концерт.
17.10 — «Къонабарий адресаш».
18.00 — «Тоаам». Передача дIахьор Советски Союза Турпала шахматисто Карпова В. В.
18.30 — «Дерриге а ца йоаза ба». Киножурнал.
18.45 — «Тахан дунен тIа».
19.00 — «Халкъа хоалами».
19.50 — «Паньабихар» яхача телевизионни художественни фильма премьера. ШоллагIа серн.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Балетах лаьцаш». Передача дIахьу СССР халкъа артиста О. Лепешинскаяс.
22.35 — «Шун дешар кхоачашдем». «Iуйранара почта» яха музыкальни программа. Йистехьача

— «Тахан дунен тIа» яха информационни выпуск.

II ПРОГРАММА

8.00 — Передачай программа.
8.10 — Iилман-популярни программа.
8.40 — Истори 6 класс.
9.10 — ПТУ дешархошта «Юкъера биологи. Вай хакерча салапи толамаш».
9.40 — Истори 6 класс (кердадаккхар).
10.10 — «Английски мотт. 7-гIа передача».
10.40 — Севера Iалам. Природоведени 3 класс.
11.00 — Фидиев А. «Разгром».
11.30 — Къамбосселен Iалам (кердадаккхар).
11.45 — «Советски Iаьдала аргIанара декхараш» яха В. И. Ленина книжка.
12.45 — Экран хьехархочун. Музыка урок. 1-гIа передача.
13.45 — СибиргIан потомиш 3 — передача.
14.15 — Вузе деша болархошта. Физика.
14.45 — Экран — лора.
15.45 — Фольг — музыка.
16.00 — «В. Катаева хьелаш».
17.00 — «Са Дьявол салгий».
17.30 — Фильм.
17.35 — «Замалаш» (гIалгIай меттала).
18.05 — Хоржамхошкара кхоачашела. «Лаккхарча эффективностах кулара».
18.35 — «Нохч-ГIалгIайчу гIалла». Информационни программа (эрсий, нохчий меттала).
19.00 — Хоккейх йола СССР чемпионат «Сокол» (Киев) — «Динамо» (Москва). Киевера трансляци. Перерыв йолча хана «Бийса дикъаьла хийла шун, бераш!»
21.00 — ДIаолу В. Азиева (баян) О. Глухова (балалайка).
21.40 — «Никъ беш ва шиъ». Телевизионни художественни фильм.

РАДИО

18 ЯНВАРЬ

6.40 — «Мишта Iаьнгара доал къайбаш». Ачхой-Мартановски районера передача (гIалгIай меттала).
6.55 — Ашараш (гIалгIай меттала).
7.15 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор.
7.25 — «Сердало» газета обзор.
7.30 — Хоамаш.
8.23 — Советски Эскаро салтий декхарах отталу концерт (гIалгIай меттала).
9.15 — «Iалмаш дьнош валар кхоаларах». Биологически Iилмай кандидата В. П. Коновая беседа (эрсий меттала).
9.35 — СССР 50 шу дахара цIераьча Грознерча химически завода аппаратчика Черушова Лидия Кузьминичнайна летадаь музыкальни радиооткрытка (эрсий меттала).
9.45 — «Коллектива тешам». «Электроинструмент» завода токара М. Дзарматовах йола радиоочерк (гIалгIай меттала).
10.00 — «Литературни Нохч-ГIалгIайче» (гIалгIай меттала).
10.30 — Ашараш.
10.50 — КПСС XXV съезда соцамаш кхоачашде! «Керттердар — эффективности дакалаш». Политпросвещене консультанта В. Ахматукаева беседа (нохчий меттала).
16.45 — «Прогресса ших бола во», «Мишта вIаштIехьйоакхаргья цхьа» яха В. И. Ленина болх кепатеха 50 шу ахчарга. (эрсий меттала).
18.00 — Керда хоамаш (эрсий, нохчий, гIалгIай меттала).
18.40 — «Атешта» яха радиоочерка (нохчий меттала).

19 январь.

6.40 — «Юртара Iуйре» (эрсий меттала).
7.15 — «Грозненски рабочий» газета обзор.
7.25 — «Ленинан никъ» газета обзор.
7.30 — Хоамаш.
8.21 — Даьхенах дола хоамаш (нохчий меттала).
8.50 — Социалистически ... (эрсий меттала).

Хаоттам

Тахан республике гIолле Грознен хуннаьуш моркаш а йолаш, цхьайолча моттигашка дарзагIа догIа а делхаш, малхбоалехьара секунде 7—12 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилен фегара температура республике —2+3, Грозне 0 градус йолаш хилен тарлу.

Кхоана моркаш а йолаш, кIезиг-дукха лоа а делхаш, дохк а доалдаш, ша билла а йолаш, малхбоалехьара секунде 3—7 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилен фегара температура бийсана 4—9, дийнахьа 0—5 градус шелал йолаш хилен тарлу.

Метеостанци.

ТХА АДРЕС: 364051, г. Грозный, Ленина, 9 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11; бехктокхама секретара — 3-34-38; партийни вахарен культурен отделий — 3-61-46; промышленноста отдела — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-26; письмой отдела — 3-74-68; бухгалтере — 2-54-30; корректорске — 2-89-66.

НАШ АДРЕС: 364051, г. Грозный, ул. Ленина, 9 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни и культуры — 3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства 3-42-26; отдела писем — 3-74-68; бухгалтерии — 2-54-30; корректорской — 2-89-66.

Газет арадувл шинареи, ереи, шоаттен деношка

СФ05016. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Мапновсне, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 430.